

NASA BOSNA

List gradjana Bosne i Hercegovine u Nizozemskoj

Broj 12

NAMA VALJA ICI DALJE, PREKO BRDA I DOLINA, I PO SUNCU I PO KISI, PREKO VODE DO SLOBODE!

Almir Dervisevic

In memoriam

Umro mr.sci. Fehim Begtasevic,
predsjednik Savjeta Platforme BiH
str.10

Fehim Begtasevic

Pise: Damir Ibrovic
vijećnik grada Helmond

CLAN 17 ZAKONA O DRZAVLJANSTVU BiH - NASTAVAK ETNICKOG ČISCENJA

Član 17 Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine nalaže gubitak državljanstva BiH kada osoba stekne državljanstvo druge države sa kojom BiH nije sklopila bilateralni ugovor o dvojnem državljanstvu. Takvi ugovori trenutno postoje samo sa nekoliko država, a većina država u kojima se nalaze državljani BiH uopšte ne praktikuje sklapanje ovakvih ugovora. Shodno tome, **opstanak Člana 17 rezultirat će lišavanjem državljanstva BiH više od pola miliona državljana BiH koji su protjerani putem genocida i etničkog čišćenja,** a koji su u međuvremenu stekli državljanstva drugih država kako bi tamo ostvarili što normalniji život.

Oduzimanje bosanskohercegovačkog državljanstva stotinama hiljada protjeranih Bosanaca i

Hercegovaca je motivacija onih koji se protive ukidanju Člana 17, što su čak i javno potvrdili. Pogrešno pozivanje na Ustav i nepostojeće "međunarodne konvencije" ne može sakriti činjenicu da je jedini razlog, jedini povod i jedino objašnjenje za **zadržavanje Člana 17 dovršavanje genocida i etničkog čišćenja "pravnim" putem kako bi se desetinama hiljada ubijenih dodalo još pola miliona "ispisanih."**

Taj famozni Clan 17 je za nase ljude u ogromnoj vecini slucajeva jako nepovoljan. To se posebno odnosi na Bosnjake dok druga dva konstitutivna naroda u BiH ni izdaleka nece imati takve implikacije. Naravno da je najrelevantnije pitanje, da li je moguće i kako Clan 17 staviti van snage.

Realnost u kojoj se nalazimo nam govori da ce to ici jako tesko. U postojecoj konstelaciji i napetosti koja je, tako reci, permanentno prisutna u BiH izgledi za skoro rjesenje tog pitanja su slabi. Takve promjene zakona ne idu lako niti u jednonacionalnim drzavama a kamoli u BiH gdje se skoro sve ono sto se pravno regulise na nivou drzave, smatra vitalnim nacionalnim interesom. I da bi na kraju zazivjelo, mora imati opcu saglasnost, to jest biti akceptirano od predstavnika sva tri konstitutivna naroda. Cisto sumnjam da ce i Visoki predstavnik, Miroslav Lajcak, preduzeti ozbiljnije korake da ovo apsurdno stanje promijeni. Na kraju krajeva **kod nas Bosnjaka se u vlasti i opoziciji od 1992. personalno skoro da nista nije promijenilo. U pitanju su, moze se slobodno reci, skoro isti ljudi.** Jedino nedostaju oni koji nisu medju zivima . **Mnogi koji su tada bili u strukturama vlasti na nasu zalost su i danas. O posledicama koje ce zakon proizvesti tada nisu kazali niti jednu rijec a sada kroz nekakve populisticke zahtjeve manipulisuci ljudima i kroz trazenje podrške zele promijeniti nesto sto su tada tako reci svojim potpisom glatko odobrili uopste ne razmisljajuci o katastrofalnim posljedicama usvajanja takvog zakona.** Naravno prava stvar je bila reci ljudima istinu i tada i sada. Nesto sto je sada tako reci u kontekstu metafizickog , jako tesko moze postati realnost. Mi smo mali narod i svaka nasa greska ce unesreciti samo nas a da druge za to nije briga. Mi smo, na nasu nesrecu, promatrajuci u cjelini, izgradili takav nakaradan sustav koji kompletnu drustvenu energiju trosi samo za sebe a da nista ne daje. To nema skoro nigdje na svijetu. Pravna logika sama nalaze pitanje ako tu zakonom ucinjenu nepravdu vec nisu promijenili gospoda Lord Esdaun ili Svarc Siling pa zasto bi to sada uradio gospodin Lajcak cije su kompetencije svakako nesto reducirane u poredjenju sa ranijim vremenima. **Naravno, jedino pravo rjesenje bi bilo da se Clan 17 stavi van snage kroz Parlamentarnu pravno-demokratsku proceduru** , ali to politicari iz RS ocigledno nece podrzati. Postoji i mogucnost nagodbe sa tim politicarima preko odredjenih "ustupaka Bosnjaka" , ali cisto sumnjam da je i to moguće iz razloga sto u ovakvoj konstelaciji snaga u RS za tako nesto uopce nema interesa.

U nekoliko prilika pokrenuta je inicijativa za ukidanje clana 17. Po vec oprobanom receptu su ministri iz RS ove inicijative blokirali entitetskim glasanjem ili drugim proceduralnim začkoljicama opravdavajući to tvrdnjom da je Član 17. uslovljen Ustavom BiH i pozivajući se na nepostojeće "međunarodne konvencije".

Medjutim, koliko je poznato, ne postoji niti jedna međunarodna konvencija koja sprječava dvojno državljanstvo ili koja nalaže oduzimanje matičnog državljanstva na osnovu sticanja stranog državljanstva. **Evropska konvencija o državljanstvu niti jednim svojim članom ne zabranjuje niti limitira pravo na dvojno državljanstvo. Ta Konvencija čak eksplicitno**

dozvoljava državama potpisnicama da svojim državljanima omoguće pravo na dvojno državljanstvo (Član 15. Konvencije). Niti jedna zemlja članica EU (sa izuzetkom Luksemburga) ne nalaže gubitak ili odricanje svog državljanstva na osnovu ili radi sticanja državljanstva neke druge države. Isti slučaj je sa Hrvatskom, Srbijom i Crnom Gorom. U svijetu apsolutno ne postoji praksa uslovljavanja prava na dvojno državljanstvo potpisivanjem bilateralnih ugovora. **BiH je jedna od rijetkih zemalja u svijetu koja uopšte pominje takve bilateralne ugovore u svom Zakonu o državljanstvu. Visoki predstavnik Paddy Ashdown istakao je da je «uobičajenija evropska i međunarodna praksa danas da države ne ograničavaju dvojno državljanstvo na one slučaje u kojima postoje bilateralni sporazumi nego da dozvoljavaju da svaki državljanin uživa dvojno državljanstvo bez ograničenja».** Visoki predstavnik Ashdown je također konstatirao da je takav «neograničavajući pristup dvojnog državljanstvu od posebne važnosti za BiH jer je rat doveo do široko raspostranjene dijaspore», te izrazio nadu «da će Parlamentarna skupština BiH, u narednom periodu razmotriti provođenje temeljitije reforme odredbi o dvojnog državljanstvu, kako bi Bosnu i Hercegovinu približila uobičajenoj međunarodnoj praksi».

I evo sada, 2008., tri godine od ove izjave Visokog predstavnika, nismo se ni za jedan centimeter pomjerali od mjesta gdje smo bili 2005. Zalosno i frustrirajuće! Ali, uprkos svemu, ostajem optimista. Zivi bili pa vidjeli.

SAOPSTENJE PLATFORME BiH I MLADI BIH

Generalnom sekretaru Skupstine Evropskih regija gospodinu Klausu Kleppu

Vasa ekscelencijo Klaus Klipp,

Jedan od dva entiteta Bosne i Hercegovine, samozvana i nakon Dejtonskog mirovnog sporazuma službeno nazvana Republika srpska, nedavno je pridružena Skupštini evropskih regija. Platforma organizacija gradja BiH u Nizozemskoj i Mladi BiH, dvije organizacije koje u Kraljevini Holandiji predstavljaju gradjane BiH, su duboko potreseni u vezi s ovim cinom. Najveci dio clanova ove dvije organizacije bio je prisiljen da silom napusti svoju domovinu upravo iz ovog dijela Bosne i Hercegovine koji se sada zove Republika srpska.

Vlada, vojska i policija Republike srpske su proglašeni odgovornim za genocid u bosanskom gradu Srebrenici od strane Medjunarodnog suda pravde u Den Hagu. Zaista je zaprepascujuće da region, koji je baziran na genocidu, može postati članom Skupstine evropskih regiona. Hiljade Bosanaca su ubijeni u ime tzv. Republike Srpske i mnogi od njih još nisu pronađeni jer su njihove kosti razasute sirom ovog dijela nase zemlje. Oni koji su najodgovorniji za ubistva ovih ljudi i genocid u BiH, Radovan Karadzic i Ratko Mladic, još nisu suoceni sa pravdom jer policija "Republike srpske" ne pokazuje bilo kakav interes da ih uhapsi.

Mi se nadamo da vi mozete opozvati ovu odluku i da mozete ublaziti efekte genocida implementacijom evropskih projekata u duhu visokih standarda ljudskih prava u ovom dijelu Bosne i Hercegovine.

Iskreno,

Platforma BiH
Mladi BiH

SRPSKOM KVAZI NAUCNIKU ZA TERORIZAM DR. TRIFUNOVICU ZABRANJENO UCESCE NA KONGRESU EVROPSKE POLICIJE

Udruzenom akcijom protesta najvećih organizacija dijaspore BiH, Kongresa Bosnjaka Sjeverne Amerike, Svjetskog Saveza Dijapose BiH, Udruzenja Bosnjaka "Most" iz Assena, istaknutih pojedinaca i intelektualaca iz BiH i svijeta i medija povucen je upuceni poziv dr. Darku Trifunovicu, profesoru Univerziteta u Beogradu, da ucestvuje na 11. Kongresu Evropske policije, koji ce se odrzati u Berlinu 29. i 30 januara 2008.

Njegov nastup na tom Kongresu je otkazan zbog ugrozavanja interesa drzave BiH konstatacijom da je BiH leglo terorista, zbog dovodjenja u vezu bosnjackih politickih lidera sa islamskim ekstremizmom, zbog negiranja genocida nad Bosnjacima, posebno negiranja genocida nad Bosnjacima Srebrenice, priznatog i Odlukom Medjunarodnog suda pravde u Hagu.

Pismo podrške SSDBiH KBSA da se zabrani ucesce dr. Trifunovicu na Kongresu Evropske policije u Berlinu

Emir Ramic
Predsjednik,
Kongres Bosnjaka Sjeverne Amerike
30 decembar 2007. godine

Re: Pismo podrške za zabranu ucesca dr. Darka Trifunovica na Kongresu Evropske policije

Svjetski savez dijaspore Bosne i Hercegovine (SSD BiH) podrzava javni protest koji je pokrenuo Kongres Bosnjaka Sjeverne Amerike, **da se zabrani ucesce dr. Darku Trifunovicu na Kongresu evropske policije zbog kontinuiranog negiranja zlocina protiv covjecnosti i zlocina genocida u Bosni i Hercegovini, posebno u Srebrenici. Medjunarodni sud pravde u Hagu je svojom presudom dokazao zlocin genocida u Srebrenici. Negiranje istog nije samo vrijedjanje zrtava, vec i negiranje odluke najvećeg**

pravnog autoriteta u svijetu. Oni koji vrijedjaju zrtve zlocina genocida i koji ne postuju odluku Medjunarodnog suda pravde u Hagu ne mogu imati pravo ucesca na visokom skupu evropske policije koji upravo govori o terorizmu i zlocinu protiv covjecnosti.

SSD BiH je nepoliticka, nestranacka, nekonfesionalna organizacija (Savez) koja zastupa interese 1.3 miliona gradjana porijeklom iz Bosne i Hercegovine u dijaspori.

S postovanjem
Senada Softic-Telalovic
Predsjednica SSD BiH

**CENTRALNE SVECANOSTI OBILJEZAVANJA DANA ZAVNOBiH -
DANA DRZAVNOSTI BOSNE I HERCEGOVINE 25. NOVEMBRA
U OUD-BEIJERLANDU**

Ambasador Fuad Sabeta

**GOVOR AMBASADORA BOSNE I
HERCEGOVINE U HOLANDIJI
N.J.E. FUADA SABETE**

Poštovane dame i gospodo,

Nakon nekoliko vijekova od propasti Bosanske države, 1463. godine, ovih dana, prije 64 godine, ponovo su udareni temelji državnosti BiH i garantovana ravnopravnost svih njenih naroda.

U novijoj historiji Bosne i Hercegovine ZAVNOBiH je jedan od najvažnijih događaja čijim se odlukama na neponovljiv način potvrdio historijsko-politički individualitet Bosne i Hercegovine kao državne zajednice Bošnjaka, Srba, Hrvata i svih drugih naroda koji u njoj žive.

Zasto kazem u novijoj historiji, zato sto je istorijska cinjenica da je je do kraja [9. vijeka](#), nekada davno, tadašnja Bosna postala država sa razvijenim feudalnim karakteristikama, zato sto je cinjenica da se do [12. vijeka](#) javlja bosansko plemstvo . A zelim i posjetiti na doba Kulin Bana, na dinastiju Kotromanića, Tvrtka I Kotromanića, prvog bosanskog kralja

Vratimo se danu drzavnosti, 25. novembra 1943. godine, Mrkonjić Gradu, usred pokorene Evrope, prvi put u historiji BiH, sastali su se predstavnici svih njenih naroda i donijeli političku

odluku koja je označila prekretnicu u historiji i kojom su udareni temelji na kojima treba da počiva moderna i demokratska BiH.

Nema nikakve rasprave o tome da li je ZAVNOBiH kamen temeljac savremene, moderne državnosti BiH, ali isto tako, da li je i model koji ukazuje na način kako možemo, i to ne samo živjeti zajedno, nego živjeti i sretno.

Bosna i Hercegovina je naša domovina, sazdana na višestoljetnom načinu života. Načinu života koji sasvim prirodno podrazumjeva da živimo jedni sa drugima, a ne jedni pored drugih.

Normalizacija države donosi građanima sigurnost, smanjuje političke napetosti, približava zemlju europskom putu. Razrješavajući probleme iz prošlosti i stvarajući perspektivu za bolju budućnost Bosne i Hercegovine kao demokratske države ravnopravnih naroda i građana, sekularne države, kao pripadnice velike europske obitelji.

BiH je pretrpjela dosta rana od vremena ZAVNOBiH-a do danas, što zbog pojedinih neprijatelja, što zbog pojedinih politika.

Činjenica da neke od struktura vlasti, koje i danas obavljaju te funkcije, to negiraju, govori nam da zapravo žele da koriste poziciju države BiH i da je istovremeno negiraju.

U ovom vremenu još uvijek postoje pristalice ideologija koji ni tada nisu priznavali, kao što ni sada ne priznaju BiH. Kao i u Drugom svjetskom ratu, tako i danas, pristalice ovih ideologija BiH svojataju, i vide je onakvom kakvu bi isključivo oni željeli da ona bude, samo po njihovoj mjeri.

Danas u BiH postoje političke snage koje bi određene momente najradije izbrisale iz historije ove zemlje. Također, postoje i snažne političke snage koje bi principe ZAVNOBiH-a najradije da, zaborave.

Princip da su pojedini dijelovi BiH zapravo ratni plijen naroda, partija, pojedinaca i ekskluzivan životni prostor samo za pripadnike jedne etničke, vjerske, političke ili bilo koje grupe, jeste zapravo već jednom poražena ideja i da, historijski gledano, nema šansu.

Najviši nacionalni interes svih je živjeti u sigurnosti i miru, imati jednaka prava kao i drugi, bez obzira na etničku, vjersku, političku ili bilo koju drugu pripadanost, bez obzira na brojnost, bez obzira na političko uvjerenje, bez obzira u kojem dijelu BiH živimo.

U korjenu odluka ZAVNOBiH-a su današnji univerzalni demokratski principi, principi po kojima su svi ljudi jednaki, bez obzira na etničko porijeklo, vjersko uvjerenje, političko opredjeljenje, itd.

Izgleda da bosanskohercegovački principi ZAVNOBiH-a nikada nisu bili potrebni nego danas. Otpori jednakosti naroda i pojedinaca na cijeloj teritoriji BiH su snažni. Dolaze od političkih i

intersnih grupa koje, prije svega, svoje materijalno-ekonomske interese, kao i svoj "ratni plijen" štite izazivanjem straha kod ljudi, pozivajući se na navodne nacionalne interese.

U posljednjih dvanaest godina, napravljeni su neki pomaci u uređenju države BiH, na planu monetarne i poreske politike, odbrane i na drugim poljima, ali je to nedovoljno da bi Bosna i Hercegovina bila funkcionalna i efikasna država i izvršila neophodne reforme za ulazak u Evropsku uniju. **Danas gotovo nema relevantne političke opcije u Bosni i Hercegovini, uključujući i predstavnike međunarodne zajednice, koja ne smatra da se Dejtonski ustav mora mijenjati.** Taj period je pred nama, ali u međuvremenu moramo uraditi sve kako bi se Dejtonski ustav, sve dok je na snazi, dosljedno primjenjivao. Dejtonski, kao i svaki drugi ustav, se poštuje provođenjem, i to u potpunosti, a ne praznim i politički motivisanim deklaracijama. Također, Bosna i Hercegovina ima jake privredne i prirodne potencijale i kapacitete, i postoje dobri ekonomski programi koji se uz malo dobre volje mogu relativno brzo realizovati.

Svojom unutarnjom strukturom, svojim povijesnim, političkim, kulturnim, vjerskim i nacionalnim različitostima, istodobno zajedničkim suživotom, Bosna i Hercegovina treba biti formula kojoj sve više i dublje teži moderna Europa. I kad netko kaže ujedinjena Europa, mi tada mislimo na Bosnu i Hercegovinu u malom.

Prošlost, dakle, ne trebamo zaboraviti. Naprotiv, iz nje moramo učiti, ali u ovom vremenu sve snage trebamo usmjeriti ka našoj budućnosti, ka stvaranju uvjeta u kojima će se i naši građani jednog dana radovati življenju na nasim prostorima. A uvjeren sam da i vi dijelite moje mišljenje da mi to možemo zajedno i ostvariti.

Hvala vam

**Sve troškove organizacije proslave Dana državnosti BiH snosio je poznati
darodavalac i sponzor mnogih aktivnosti BH zajednice dr. Mersid Ribic**

Sefkija Hadziarapovic

**Govor predsjednika Platforme BiH
u Nizozemskoj g. Sefkije Hadziarapovica**

Vasa ekscelencijo ambasadore BiH u Holandiji, uvazene dame i gospodo, dragi gosti,

Dozvolite da vam se na prvom mjestu zahvalim na prisustvu ovom svečanom cinu obilježavanja 25. novembra Dana ZAVNO BiH .

Ja se ne bih vraćao na historijske činjenice ali bi samo rekao da je Povelja Kulina Bana iz 1189. godine bila rodni list BiH a Zasjedanje ZAVNO BiH u predvečerje 1943. u Mrkonjić Gradu njen maticni broj.

Nazalost, 1992. godine htjeli su nam neprijatelji ove države dati poslednji udarac, dati na smrtovne listove ili nas razvesti od nase nam drage i jedine domovine BiH.

Rezultat besmislenog rata je više od 200.000 mrtvih i više od 1.200.000 protjeranih sirom svijeta. Da li postoji veća kazna nego da čovjek bude protjeran sa svog ognjišta te da krene u neizvjesnost i nepoznato. Sad nas ima sirom svijeta od Sjevernog do Jznog pola kao i od Istoka do Zapada. Ipak mi ovdje možemo biti sretni i reci da smo bar živi jer šta reci za one koji su na najsvirepiji način pogubljeni ili se još ne zna gdje su im kosti i gdje su sahranjeni.

Zrtvu i zločin ne možemo poistovjećivati. Svaki zločinac ima svoje ime i prezime.

Nazalost i poslije 12 godina od završetka rata zločinci mogu nesmetano da setaju a to je ono što zadaje najviše bola postenim građanima sirom svijeta. Istina se mora znati a zločinci kazniti. To je preduslov za normalan život u BiH kao multikulturalnoj i multinacionalnoj zajednici.

BiH je bila prije rata, a mora i ostati takva, da u njoj svi narodi imaju ista prava bez obzira u kojem dijelu BiH žive, kojom narodu pripadaju ili kojeg su pola. Svijet brise granice među državama a mi smo svjedoci da se, nazalost, danas u BiH žele betonirati netolerantni odnosi i praviti nove granice.

To nam, svakako nije svejedno te s toga i s ovog skupa pozivamo sve građane kako u dijaspori tako i u BiH da daju svoj glas zajedničkom životu a ne stvaranja nacionalnih torova.

BiH ima sve preduslove da postane dio Europe i Euroatlanskih integracija gdje joj je i mjesto.

Godine 1992. veliki broj građana BiH, a prvenstveno Bosnjaka, je bio protjeran sa svojih ognjišta i krenuo je sirom svijeta. Više od 35. 000 građana BiH potražilo je spas u Holandiji.

U školi smo učili da je ta zemlja “zemlja cvijeca, mlijeka i sira i da leži dobrim dijelom ispod mora”. Nismo učili ali smo se uvjerali da je ovo i zemlja najvećim dijelom dobrih i humanih ljudi. Moramo biti iskreni i reci da je za mnoge nas ovo naša druga domovina i da kod najvećeg dijela BiH građana postoji respect i zahvalnost za ono što nam je pruženo. S druge strane s ponosom možemo reci da se za naše ljude veoma rijetko može čuti šta gube. Naša djeca su se fantastično uklopila. Za našu integraciju apsolutno nije nikakav problem. Mi danas sa ponosom možemo reci da je najveći broj naših ljudi uspio da pronađe posao i da živi od vlastitog rada a da istovremeno velikog srca pomazu svoje porodice kao i obnovu BiH.

Veliku broj nase djece su završili univerzitete i rade kao vrhunski stručnjaci u velikim kompanijama, bankama, univerzitetima, skolama, zdravstvenim drugim organizacijama. I ovdje su građani BiH pokazali da su miran, radan i tolerantan narod. To je nasa orijentacija i tu nema alternative.

Dolaskom u Holandiju shvatili smo da smo i mi ambasadori BiH u svijetu i da svakodnevno moramo bastiniti ono najbolje sto smo sa sobom ponijeli. Postojala je i poterba da se mi kao građani BiH organizujemo u Holandiji. Vec 1992. formirana su nasa prva udruženja. Ove godine slavimo jubilej 10 godina od formiranja nase krovne organizacije građana BiH u Holandiji BiH Platforme.

Mozemo sa ponosom reci da iz godine u godinu postajemo sve jaci te znacajan partner organizacijama i institucijama sistema u Holandiji. Imali smo niz akcija na kulturnom, sportskom, humanitarnom polju. Održano je i niz predavanja i tematskih veceri. Imamo nasu web-stranicu kao i novine Nasa Bosna. Ucestvovali smo na niz skupova vezanih za društveni položaj kako nas u Holandiji tako isto i razvoj i pomoc BiH. Saradjujemo sa udruženjima građana u BiH kao i Ministarstvom za izbjeglice i raseljena lica iz BiH.

Nasa organizacija je uvezana kako horizontalno tako i vertikalno. Dozvolite da nabrojim nasa udruženja a to su u Amsterdamu, Arnhemu, Assenu, Bergen op Zoom, Den Bosch, Goudi, Eindhoven, Nijmegenu, Oud Beijerland, Rotterdamu, Roermondu i Utrechtu. Sa ponosom mozemo reci da smo formirali i unutar BiH Platforme djeluju njeni organizacioni oblici i to organizacija Mladi BiH, Naucni klub, Biznis klub, BPN kao i IZBiH u NL.

Na njih mozemo biti vise nego ponosni jer svako u svom domenu daje maksimum u gajenju društvene i kulturne istorije naroda BiH u Holandiji. Nasa organizacija je uvezana u Svjetski savez dijaspore gdje ima vrlo aktivnu ulogu. Naravno da ovom prilikom zelim istaci veoma dobru saradnju sa nasim partnerima iz Holandije. Tu je neizbježno napomenuti Politicki komitet Stari most koji je vec od 1996. godine poceo a dandanas zajedno sa nama i IKV-Pax Cristi organizuje u Den Haagu obilježavanje 11. jula dana kad je pocinjen najveći genocid poslije Drugog svjetskog rata u Srebrenici. Zajedno sa njima smo organizovali i druge mirovne skupove u interesu istine i pravde za BiH.

Naravno uspostavljena je saradnja i sa Lize organizacijom koja zastupa interese građana Jugo-istocne Evrope i vjerujemo da ce ona biti jos bolja. Isto tako saradjujemo sa ZEG iz Amsterdama, LOM a preko Lize i sa vladom Holandije. Saradjujemo sa Kampom Westerbork, sa Cordaid iz Den Haaga, random grupom Nederland-Srebrenica, sa nizom humanitarnih organizacija, skolama, zdravstvenim ustanovama, mirovnim pokretima i svim ljudima dobre volje koji pokazuju interes za BiH. Duboko sam ubjedjen da smo zajedno i jaci i bolji te vas sa ovog mjesta pozivam da nastavimo putem zajedništva, tolerancije i respekta te boljeg prosperiteta nas u Holandiji kao i nase nam najdraze domovine BiH.

Hvala

In memoriam

FEHIM BEGTASEVIC

Ceremonija ispracaia 28. decembra u Harderwijku

Konjic 1 januar 1940_____Harderwijk 23 decembar2007

Fehim Begtasevic

Magistar veterinarskih nauka Fehim Begtasevic je covjek koji je godinama aktivno promovisao najvise vrijednosti bh. kulture u Holandiji i cija se rijec u Platformi Bosne i Hercegovine u Holandiji slusala i slijedila.

Begtasevic Alije Fehim je rođen 01.01.1940. na Vardi u Konjicu, gdje je završio osnovnu školu i gimnaziju 1958. U periodu 1958 -1963. studira veterinarsku medicinu, koju uspješno završava maja 1963. Kao student, zajedno sa drugom, prijateljem i sugradjaninom Hamom Kadicem (danas redovnim profesorom Veterinarskog fakulteta u Sarajevu), 1961. osvaja prvu nagradu studenata Veterinarskih fakulteta Jugoslavije za stručni rad "Djelovanje ACh-a na izoliranu mukozu rumena goveda". 1982. završava specijalizaciju, iz oblasti reprodukcije domaćih životinja i uspješno okončava postdiplomski studij i magisterij na Veterinarskom fakultetu u Sarajevu. 1987. je objavio knjigu "Istraživanje etiologije retencija sekundina krava..." Obavljao je brojne odgovorne funkcije u opstinama Lopare i Teslic, regiji Doboj, skupštini BiH. Bio je i ministar za poljoprivredu u jednoj od valada BiH. Potvrdio se kao uspješan poslovni covjek u Teslicu. Bavio se i sportom i uoci rata je bio predsjednik FK Proleter u Teslicu Bio je dugogodišnji aktivista bosansko-holandskog udruženja Sehara, predsjednik Savjeta Platforme BiH, član BH Naučnog kluba NAUK, formiranog proljetos, sa ciljem pomoći Bosni i Hercegovini na polju zajedničkih naučnih istraživanja i saradnje. Ostao je rano bez supruge Senade, u njoj 45-oj godini života. Kao uzoran otac, bio veoma ponosan na svoga sina Ismara, kcerku Vanju i unuke Mahdia i Selmu. U Holandiji je od 1993. a u ovom drevnom i simpaticnom gradu Harderwijku zivio je od 1994.

Govoriti o nasem Fehimu Begtasevicu a ne govoriti o onome sta je on govorio bila bi grijehota.

“Raselio sam se potocima, morima. Kako svom izvoru da se vratim”.

su rijeci Mehmedalije - Maka Dizdara koje je Fehim rado citirao i o njihovom znacanju cesto promisljao. A zar je i mogao drugacije kad su one njemu, kao i nama mnogima, toliko bliske posljednjih petnaestak godina u egzodusu.

Fehim Begtasevic, covjek, Bosanac do srzi, o izvoru i zavicaju kaze:

“Ako je neko rekao, u redu, ako nije, kazem ja: Zavicaj je vjecni pratilac, kao dusa. Samo se uz zvuke zavicaja moze usnuti. Samo u zavicaju insanskoj dusi moze biti potaman. Bez zavicaja, cijeli dunjaluk je tijesan. Kad su nasu bosansku zemlju uzduz i poprijeko barbari komadali i pitome gajeve, sela i gradove unistavali u nastojanju da se vise ne cuje glas nas Bosnjaka – Bosanca, da se ne vide tragovi kulture, obicaja i civilizacijskog zivota nasih ljudi, koji preko noci postadose tudjinci u svojoj zemlji, dusmani nam namijenise smrt i progonstvo.

Pod teretom tih dogadjaja raselismo se diljem svijeta. Tada rekoh sam sebi, zavjetujuci se:

Dok je Bosna u meni i ne samo u meni, nego u svima koji su od njene gline i njene gladi i sna oblikovani, ona nece nestati. Ona ce zivjeti dok zive snovi o njoj, a oni su vjecni i neunistivi”.

Danas vec daleke 1992. godine grupa bosanskih intelektualaca mnogostrukog dara osnovala je u Holandiji Bosansko-Holandsko udruzenje Sehara. Sa Fehimom Begtasevicem, koji im se pridruzio 1993., kao idejnom i pokretackom snagom udruzenja, zelja im je bila da se zivotu u izgnanstvu dade forma nade i smisla da se bude i traje, u prkos svim traumama rata i opstim nevoljama.

Fehim je imao divno objasnjenje zasto je udruzenje nazvano Sehara: “U nasim kucama sehara je imala povlasteno mjesto i to ono najljepse, okrenuto Suncu. Bila je sukladnih dimenzija, u izrezbarenoj ornamentici, prekrivena vezenim platnom. Bila je dio naseg kucnog namjestaja.

Sehara je u nasim zivotima imala posebnu vrijednost. S njom se uvijek nesto pocinjalo ili se, pak, nesto završavalo. Sehara je bila budzak u koji se odlagalo sve ono sto je imalo posebnu vrijednost ili sto je na bilo koji nacin zasluzivalo posebnu paznju. Mi zelimo da pricu o nasoj sehari i njenu zivotu nikad ne završimo, jer prica je to o nama, o nasim korjenima, o nasoj kulturi, jeziku, o onom sto smo bili i sto nam valja biti. Sehara u Holandiji razvija i cuva nasu ljubav i neosporno umijece nasih clanova i svih onih Bosanaca i Hercegovaca kojima je multietnicka, multireligijska BiH u srcu”.

Fehim dalje porucuje: “Njeguimo i cuvajmo ono bosanstvo koje, prije svega, oznacava drzavu i pripadnost jednoj drzavi. Drzava je, kako rece Hegel, kotao za opstanak i zivot naroda. Takvo bosanstvo ne negira bosansko hrvatsvo, bosansko srpstvo, bosansko bosnjastvo, bosansko jevrejstvo... Takvo bosanstvo ne ponistava niti mu je cilj da nekakvom sintetickom, politickom ili kulturnom ideologijom nadoknadjuje vjeru i kulturu naroda BiH. **Zelimo promovirati ono bosanstvo koje o drugima i drugacijima brine”.**

Prvi ozbiljan i uspjesan projekat, kao lijep trag koji je grupa visokih intelektualaca iz Sehare i Fehim sa njima ostavila iza sebe, je **prvi Bosansko-Holandski rjecnik**, izradjen u zelji da se stvori strucno utemeljena podloga za izradu standardnog rjecnika ova dva jezika. O potrebi komunikacije izmedju dva govorna podrucja suvisno je bilo i govoriti. Na desetine hiljada Bosanaca suocilo se proteklih godina sa novim kulturnim okruzenjem i potrebom vladanja

novim jezikom. Fehim o tome kaže: “ Neophodnost da jedni druge shvatimo i prihvatimo neminovno vodi preko onoga što je najdirektniji odraz covjekovog nacina misljenja i osjecanja – preko jezika. Ovaj Rjecnik je otkrinuo vrata izmedju dva kulturna blaga. Iz toga blaga stice se mudrost, a bez mudrosti i razboritosti covjeku je tesko zivjeti”.

Dalje, svakako ne bez osnova, on pominje naseg velikana pisane rijeci, knizevnika **Aliju Isakovica**, koji istice: “**Nas jezik je nas moral**”.

Bosansko-Holandski Rjecnik nije ostao nezapazen u holandskoj kulturnoj, strucnoj i naucnoj javnosti. Rijeci pohvale i ohrabrenja stizale su iz Kabineta Holandske Kraljice, Predsjednika Vlade, gradonacelnika Den Haga, Amsterdama, Utrehta, Roterdama, Eindhovena, Mاستrihta i drugih gradova.

Fehim Begtasevic je posljednjih godina bio veoma aktivan i u radu Platforme BiH - krovne organizacije gradjana BiH u Nizozemskoj. Zbog ogromnog iskustva i rezultata u drustvenom radu izabran je za predsjednika Savjeta Platforme BiH.

Inspirisan entuzijazmom redakcije lista Nasa Bosna i rukovodstva Platforme BiH prije cetiri godine porucuje: „**Neka vam rad u Platformi pruza zadovoljstvo, cini cast i obogacuje um!**“

Rahmetli Fehima Begtasevica ispratili su B. Zecic, sekretar NAUK-a, N. Alijagic, predstavnik Platforme BiH i IZBN, stari prijatelji V. Majdandzic i Dz. Kuric

Pored dragocjenih savjeta koje nam je davao bio je veoma aktivan i uzoran **saradnik** lista gradjana BiH u Nizozemskoj **Nasa Bosna**.

Magistar Fehim Begtasevic je covjek koji je godinama aktivno promovisao najvise vrijednosti bh. kulture u Holandiji i cija se rijec u Platformi Bosne i Hercegovine u Holandiji slusala i slijedila. Na posljednjoj skupstini Platforme BiH 14. aprila o.g. u Helmondu, iako vec oronuo i nesvjestan prisustva opake bolesti, imao je zapazen govor. Pored ostalog je rekao:

“Veliko mi je zadovoljstvo i cast ucestvovati u radu skupstine Platforme zajednice organizacija i istaknutih gradjana BiH u Holandiji, koja ove godine obiljezava desetogodisnjicu osnivanja.

Nemjerljivi su doprinosi koje je Platforma u ovom periodu ostvarila. Svjestan sam vrijednosti potencijala clanova Bosanske zajednice u Holandiji, medjutim, vaznost i ozbiljnost zadataka koji su pred nama zahtjevaju stalno traganje za jos vecim zalaganjem i rezultatima da bi zadovoljili potrebe nase dijaspore u Holandiji.

Slobodan sam primijetiti da se ovdje ljudi udružuju oko velikih ideja, ciljeva i vrijednosti. Jedna od njih, i kao vrijednost i kao cilj, je ova nasa “Platforma BiH” i one organizacije koje su iznjedrene pod njenim pokroviteljstvom. Tu prevashodno mislim na **Organizaciju Mladih BiH, Naucni klub NAUK**, koji ce pomoci da zemlja **Bosna i Hercegovina bude ono sto zasluzuje, zemlja znanja a ne zemlja oranja i kopanja.**

Ja sam duboko ubijedjen da ce zemlja Bosna biti ono sto je nekad bila: utociste dobra i dobrote, zemlja vrijednosti koja Evropi ima sta ponuditi. To budi nadu da ce se nasa zajednicka zelja ispuniti i da ce Evropa puno jasnije postati domovina nasih zajednickih vrijednosti.

Primjecujem da danas ovdje dominira mladost, mladost koja zraci znanjem, svjezim idejama, mladost bez kompleksa, evropski i svjetski orijentisana. Danas su to poliglotti i ljudi koji su ovladali svim metodama modene elektronske komunikacije, afirmisani i cijenjeni u zemlji “lala i kanala”, kako bi rekao pjesnik, i sire.

Moja pruka mladima je: Na vrh idite! Neka vam to bude dosta da bi znali ko ste i sta vam dolikuje. Vasa teznja ka najvisem obavezuje na najbolje. Vasa iskrenost zasluzuje nase povjerenje. Osjetljivost koju pokazujete je dostojna zastite. Pred vama je zivot, let a ne gmizanje. Budimo svi zajedno Bosna i Hercegovina, svojim djelom i svojim zivotom! Sve ucinite da zivot ima smisla, a ne da samo tece, jer niko vam zivot otkriti nece. Ucite, radite, citajte, slusajte, otkrit ce vam se samo!

Nazalost, jedan broj nasih prijatelja, veterana, nosioca aktivnosti u bosanskim udruzenjima i Platformi napustio nas je. Hvala im za sve ucinjeno. Ostavili su lijep trag na putu kojim su posli. U Bosni na jednoj hair cesmi uklesana je krasna misao: **“Voda otice, kamen ostaje”**. Za sve dobro uradjeno u Platformi i sire pljescemo Dzevadu, Beciru, Feridu, Sefkiji, Elvedinu, Fahriji, Admiru, Mersadu, Damiru.....”

Dragi Fehime, mi Tebi treba da aplaudiramo za sve sto si ucinio. Ali sad nije vrijeme za to jer aplaudiranje ovom prilikom nije u nasem adetu.

Neka Ti je rahmet golemi i vjeciti, dragi nas Fehime Begtasevicu.

Dzevad Kuric

Govor umjetnika Viktora Majdandžića na sahrani Fehima Begtaševića

Evo, kad dođe konac Tvojim bolovima, nažalost kidanjen onih tananih niti koje opstojanje jedinke vezuju za tok vremena, da Ti, dragi Fehime, uputim par riječi oproštaja i opraštanje.

Najprije da citiram nekoliko Tvojih misli iz članka kojim si nedavno, opisujući jednog svog drugara, opisao sebe samog: "To je čovjek prirodan, normalan, drag naš, očekivan. To je gospodin po prirodi, čovjek po duši i poštenju. Oštrouman u svojoj smirenosti i načinu ophođenja. Čovjek uzor, snažnog i nenametljivog autoriteta..... Uvijek na usluzi Bosancima i Hercegovcima..... Podsjeća na jablana, a jablan je mjerilo uspravnosti, ne pravi nikome sjenu."

Kad se u Bosanskom organizmu u dijelu njegovih ljudskih ćelija desi pomak sa gena saradnje na gene razorne ekspanzije istjeraše Tebe u tom pomračenju i uma i srca grubo trnovitim križnim putem. Iz zemlje koju si krasio i koju si služio pored ostalog i kao ministar i kao gradonačelnik - otac žitelja jednog grada.

Oprostaj Viktora Majdandžića i supruge Pienek sa prijateljem Fehimom

Ovdje Te ljudski primiše što si iskreno cijenio iako si ipak prošao kroz nekoliko standardnih potcjenjivanja. No Tvoj um i srce su se čistili od gorčine pa si zloće svima opraštao. Živio si smireno i tiho. Zadržao si prijatelje u Bosni a ovdje zaradio nove. Tvojoj domovini, narodnosti i kulturi pripojijo si još jednu narodnost a za sebe našao još jednu domovinu. Bio si zadovoljan stanom na šestom spratu koji Ti je pružao vidike planinske kao iz tvoga Konjica. Vidike gdje se konkretno neprimjetno stapa u abstraktno, pojedinačno u općenito. Gdje se originalno bratimi u univerzalnim a ovo opet bogati i osvježava iznenađenjima originalnosti. Sa ovih vidika si gradio našu Bosnu a time i svoju širokogrudnost.

Ovdje si svakodnevno i pobožno vrsio svoj obred. Obred hodočašća svetinji zdravlja i življenja: 40 km u znoju biciklom.

Često si išao u Konjic. Da se susretneš sa svojim, okružiš planinama i vidiš sa jednom nevjestom bistrih, zelenih očiju koja buči vječno mlada i vilovita. Sa našom lijepom Neretvom. Pa se vraćaš podmlađen u ove krajolike vodoplavne. Gdje rijeke, odebljale i ostarjele pužu ovim pješčanim tлом pipajući svoj put između ozidanih obala do utočišta u hladnom sivom moru.

Kako to da se to baš Tebi desi, dragi naš Fehime, da se nemilisrdnom igrom prirode u Tebi ponovi tragedija Bosne od koje ona još uvijek liječi svoje rane. Da se u tvom tijelu razbukta rat žestokim oružjem biološkim pa i kemijskim. To Ti iscrpi životne snage. Ipak si podugo smogavao zadržati bistrinu duha i plamičak nade. Dok Ti sve to ne ugasi jedna mračna noć pa se Ti nađe na obali one "jedne modre rijeke" našeg Maka Dizdara.

Viktor Majdandzic, Dzevad Kuric, Ismar Begtasevic, Becir Zecic i Nijaz Alijagic

Dragi Fehime, sjećanja na Tebe, na divne susrete sa Tobom čuvaću da mi žive; te Ti obećavam da ću ih štiti od tmurnih boja tuge. Snagom zahvalnosti za ljepotu onog što si nam dao iz granica u vremenu koje su Ti date.

Na kraju da Te popratim sa nekoliko misli kojim sam nedavno definirao epizodu svog identiteta:

**Možda sam tihi oblak
Izvrio iz vruće stijene
Tijekom njenog rođenja
Koji joj se vraća pa je ruši**

**Potajno
Tiho
Sve tiše.**

**Leti Fehime kao tanani oblak na krilima vjetrova naše divne planete.
Tvoji u Konjicu će Te tamo dočekati jer im ne bi dozvoljeno da dođu da Te isprate.
Smekšaj im malo kamenu tvrdoću njihovog obstanka.**

**28.12.2007.
Viktor Majdandžić**

Oprostajno pismo Konjicana

Harderwijk, 28 decembar 2007

Trebalo bi da se, u ime svih onih koji Te vole ovdje u Konjicu, oprost od Tebe, dragi nas Fehime. Mislim da to ne možemo učiniti, a da ni svi oni, Tebi bliski - to ne žele. Kako se oprostiti od nekoga ko je još uvijek tu, u našim životima. Tu, upravo u Konjicu koji si toliko volio.

Ne, ovo nije oprostaj, jer sve ono što si nam dao i pružio - u nama je zauvijek.

Ponekad mislimo da si sada jedan od "oblaka koji lebde iznad Konjica", kao u pričama Kemala Mahmutefendica koji je kao i Ti volio Konjic.

Mozda lebdis i nad Holandijom i, još uvijek, spajas ta nasa dva tako udaljena, a zahvaljujuci Tebi, tako bliska svijeta.

I zamisljamo kako nas gledas i kako, lebdeci tako, i dalje vidis svoju predragu Neretvu, Vrtaljicu, drveće, stijene, kuće i cijav svoj Konjic.

Kao da nam kazas: Tu sam i dalje s vama.

Posljednji oprostaj mladog Ismara Begtaševića sa ocem Fehimom

Kada dodje ljeto i mjesec juli, kada si nam redovno posljednjih godina stizao, osjeticemo prazninu i jedina utjeha bice da, s Tobom u mislima, obidjemo Stari pazar, okupamo se u hladnoj, ali bistroj Neretvi, popijemo kafu ispred "Palerma", napravimo krug oko grada, bacimo pogled na Staru cupriju i, pogledavsi u nebo, kazemo: "Tu si jos uvijek, prijatelju!"

Tvoji Konjicani

Komemorativni govor Dzemila Vejzovica

**Poštovani članovi Upravnog odbora BiHPlatform,
poznanci, prijatelji i saradnici preminulog predsjednika Savjeta BiHPL, gosp.
Fehima Fedje Begtaševića**

Oproštaj od zemnih ostataka gosp. Begtaševića bio je upriličen 28.12.2007 u Harderwijk-u, mjestu gdje je živio svoje izbjegličke dane. Nakog ispraćaja i kremacije ovo je prvi radni skup jednog od organa BiH Platforme i običaj je, ali i naša obaveza, da se i u ovoj prilici prisjetimo lika i djela preminulog i da sa par rečenica evociramo naše uspomene. Ta obaveza je još prisutnija i zato što skoro niko od nas danas prisutnih, osim gospode Alijagića i Zecica, nije bio na ispraćaju 28.12.

Ovo obraćanje može imati i ličniji karakter jer smo, bar većina prisutnih, Fedju, kako smo mu se svi uglavnom obraćali, družeći se uz programe i sadržaje "Sehare" i Platforme BiH i u tim okolnostima razvijali poznanstva i prijateljstva. Ja sam Fedju poznao preko 25 godina. Znali smo se još iz vremena kad smo mi iz Doboja rado išli u Teslić, gdje je Fedja živio i radio, pa smo se redovno sretali dok je Fedja radio u Doboju i napokon sreli smo se ovdje u Nizozemskoj i imali, istina ne tako česte, ali zato sadržajne i iscrpne razgovore na, sigurno možete pretpostaviti, teme vezane uz rad i aktivnosti BiH zajednice u Nizozemskoj.

Naš posljednji razgovor, sad već od prije tri mjeseca, bio je dobro u sjeni bolesti s kojom se Fedja borio, međutim, u isto vrijeme odisao je i nekim optimizmom, odnosno, željom da se nešto radi i da se ne misli na teskoće i neminovnosti koje nose bolesti te vrste i težine. Razgovarali smo o zbirkama pjesama i kratkih proznih sastava koje smo prikupljali i koje treba štampati u povodu prošlogodišnjih a i ovogodišnjih jubileja BiH zajednice u Nizozemskoj za koje je predgovore trebao napisati upravo Fedja - treba li naglasiti kao ljubitelj i poznavalac pisane riječi ali i sam autor – te o predstojećem obilježavanju Dana ZAVNOBiH-a, za koje je znao da će uspjeti jer, kako je rekao, naš narod još uvijek zna cijeniti vrijednosti iz svoje istorije i da mu je žao što je, objektivno, spriječen da učestvuje, ili da bar bude prisutan.

U tom periodu ja sam otišao u BiH, takodje u povodu smrtnog slučaja u porodici, i poslije se više nismo čuli. Već je bio dobro bolestan i već je bio u bolnici.

Koliko sada znam iza Fedje nije ostalo nedorečenih stvari. Sve je svodio na korektan i jasan odnos. Tako je bilo i kad smo još krajem maja i u junu prošle godine razgovarali o mogućnostima i potrebi da se okupe ljudi i napravi "denk-tenk", mjesto gdje će se promišljati neke od tema važnih za budućnost BiH dijasporu u Nizozemskoj. Rado je prihvatio da bude na čelu radne grupe uz opasku da se još mora oporaviti od pretraga te da ostali iz grupe mogu slobodno preuzeti inicijativu a da će se on već uključiti. Od tada na ovoj ideji nije više radjeno. Nadam se da će, u povodu uspomene na Fedju, ideja biti provedena u djelo i da će se ostvariti vizija da idemo, u svojim promišljanjima o našoj stvarnosti u dijaspori, bar pola koraka ispred događaja. Bez političkih i drugih pretenzija, što objektivnije koristeći znanje i pamet ljudi koji već žive i rade ovdje, a posebno mladih.

Danas možemo biti svjesni još jedne činjenice. Vezana je uz svaki odlazak sa ovog svijeta a posebno za odlazak nekoga koga smo znali, cijenili i ko je na jedan izvrstan način bio dio naše stvarnosti ovdje u dijaspori. Odlazak iz naše sredine i rastanak sa umrlim, rahmetlijom ili pokojnikom, svejedno, ljudi iz našeg naroda uvijek su nastojali obilježiti svojim prisustvom. Ostavljali su sve poslove i nalazili načina da u tužnoj povorci krenu zabavljeni svojim mislima ili uspomenu. Malo nas je bilo u ovoj prilici i kako će se to u budućnosti rješavati ostaje da se vidi i očito je više individualno pitanje i problem tehničke uslovljenosti i mogućnosti nego li je pitanje etike, otudjenosti od adeta i običaja. Jer kako rece Sidran u "Moriji":

Rat je bio mila majka
sta nam ucinise
ove godine potom...

sa sahrane
na dzenazu
sa dzenaze
na sahranu...

tri godine evo
svi poslovi stoje...

A mi ovde u dijaspori moramo se pobrinuti da vise poštujemo smrt kao neminovnost i da pokažemo više želje i namjere da se odlazećem sa ovog svijeta oda počast i kaže: bio si s nama, bio si dio nas i sad ideš na ahiret ili na vječni počinak, svejedno, ali ostaješ u našim sjećanjima i pamtit ćeš se po onome što si radio i koliko si uradio.

Mislim da, u ime svih nas danas prisutnih mogu da kažem, kako nosimo samo lijepe uspomene na druženja sa Fedjom te da od nas samih, pojedinačno ali i kao organizovane grupe ljudi s kojima je radio, zavisi kako i koliko često će Fedjino ime i ono što nam je ostavio u amanet biti s nama i medju nama. Te prilike mi moramo kreirati. Mislim da to uopste nije teško te da povoda i razloga ima dosta i da smo već spremni na to.

U tom slučaju će stil i tempo života koji ovdje dominira, htjeli mi to ili ne, dobiti novu dimenziju i više nam neće biti nelagodno, a moram vam priznati da je meni još uvijek teško što nisam imao snage i mogućnosti da oslobodim vrijeme i budem tamo gdje bi bilo normalno da sam, iako sam i sam u posljednje vrijeme prečesto vezan za ovu temu i slične situacije.

Kad ostvarimo bar dio onoga što je ljudski red i moralna obaveza, tad će uspomena biti s nama. Makar i povremeno a nas dug da što dostojnije ispratimo druga, poznanika, saradnika, prijatelja, Fedju, mislim da je ovom prilikom i ovim činom, bar djelimično ispunjen.

Den Haag, 19. januar 2008.

Džemil Vejzović

CESTITKA NAIDE RIBIC ZA DAN DRZAVNOSTI BiH 25. NOVEMBAR 2007.

*NEGDJE U DALJINI
GDJE SVICU NAJLJEPSE ZORE,
GDJE CVJETA NAJLJEPSE CVIJECE,
GDJE NAJLJEPSI PADAJU SNIJEGOVI
I NAJTOPLIJE SE SMIJE SUNCE
TAMO JE MOJ DOM*

Naida Ribic

BAJRANSKO SIJELO U ARNHEMU

IKC Bosnjak iz Arnhema (www.Bosnjak.nl) je po tradiciji i ove godine (22. decembra 2007.) organizovao predivno Bajramsko sijelo. U prethodnom pozivu za ovu proslavu nije izostala ni lijepo dizajnirana cestitka Bosnjacima i Bosnjakinjama za Mubarek Kurban Bajram sa zeljama za sreću, dobro zdravlje, bericet i halal nafaku.

Nastup folklorne sekcije IKC „Bosnjak“ odusevio je sve prisutne

U programu su učestvovali polaznici vjeronauke, horska i folklorna sekcija džemata IKC-a "BOŠNJAK" Arnhem. Nakon prigodnog programa nastupili su poznati bosanski estradni umjetnici Šeki Bihorac i Šera.

Po reakcijama velikog proja prisutnih odusevljeni su sijelom i učesnicima programa. Citavo veće su se veselili, razmjenjivali iskustva iz svakodnevnog holandskog života i sretni i zadovoljni obecali da će ponovo rado doći na ovakva sijela.

Kao i obično zahvaljujući velikom broju džematlija ponovo je organizacija funkcionisala na zavidnom nivou. Naravno, uz ovakvu divnu publiku, kako istice gospodin **Sead Siocic**, puno je lakše ovako nešto uspješno i organizovati.

PROMOCIJA BH BIZNIS KLUBA U HOLANDIJI

Novo rukovodstvo BH Biznis kluba (Adnan Hadziibrahimovic, predsjednik, Fuad Secic, potpredsjednik, Naida Ribic, sekretar, Mersid Ribic, savjetnik i Adnan Alic web master) do sada je odrzalo tri sastanka i bezbroj konsultacija i razlicitih kontakata u cilju realizacije plana rada i dogovora sa prvog sastanka odrzanog u Bredi 27. oktobra 2007. godine.

Fuad Secic je bio u starom rukovodstvu Biznis kluba i jedini je clan koji je ponovo izabran u novo rukovodstvo. Ispricao je o radu proslog rukovodstva, o dosada uradjenom poslu i o problemima sa kojim su se susretali. Da bi se pokrenuo rad kluba potrebno je da se registruje u KVK kako bi isti postao ravnopravan partner svim drugim biznis klubovima u svijetu kao i svim organizacijama i institucijama sa kojima ce saradjivati. Samim tim Biznis klub ce pokazati svoju ozbiljnost u radu i preuzeti svu odgovornost koju taj rad nosi sa sobom. Predsjednik Biznis kluba dipl.ecc. Adnan Ibrahimovic je dao prijedlog statuta Biznis kluba koji je uradjen od strane profesionalnih lica i u njemu su zastupljeni svi znacajni segmenti za buduci rad. Dogovoreno je da se sa predlozenim statutom kod notarisa napravi finalni dokument statuta na osnovu kojeg ce Biznis klub zvanicno moci raditi. U medjuvremenu je neophodna registracija kod KVK vec obavljena a otvoren je i novi poslovni racun. Takodjer je realizovan i zakljucak o izradi adekvatne web-stranice. Stranica Biznis kluba www.bihbc.nl je uradjena na bosanskom i holandskom jeziku a uradio ju je web-dizajner kluba Adnan Alic. Izrada odgovarajuceg promotivnog materijala je isto tako zavrшена.

Mersid Ribic, Fuad Secic, Adnan Hadziibrahimovic, Naida Ribic i Adnan Alic

Ocigledno je da su svi članovi rukovodstva istinski entuzijasti i obavezama pristupaju krajnje odgovorno. Saradnja je na zavidnom nivou i radi se u fantastičnoj atmosferi. Zvanična promocija Biznis kluba za naše i holandske biznismene, za članove ambasade, Platforme BiH, Naučni klub NAUK, Mlade BiH, kao i ostale zainteresovane obavice se krajem februara u ambasadi BiH u Den Hagu. Cilj promocije je povezivanje sa holandskim, turskim i drugim poslovnim i finansijskim krugovima u cilju zajedničke saradnje i sklapanja aranžmana za ulaganje u konkretne privredne projekte u BiH.

Naida Ribic

Pise:Mujo Midzic

ZEG - AMSTERDAM

BOSANSKI SEVDAH PLIJENIO SLUSAOCE

Udruženje Zuid-Europese Gemeenschap (skraćeno ZEG) iz Amsterdama i ovog decembra je organizovalo kulturni festival na kome se mogla čuti originalna muzika dijaspore porijeklom iz južne Evrope, a u isto vrijeme degustirala su se jela spremana po tradicionalnim receptima. Kao što smo već pisali, pod okriljem ZEG-a nalaze se udruženja i klubovi dijaspore porijeklom iz južne Evrope, a među njima se nalaze i klubovi iz bivše Jugoslavije. U upravi ZEG-a već nekoliko godina za redom aktivan je i Srebreničanin Besim Ibisević.

Uz sevdalinke tria DAS bilo je i plesa u Portugalskom klubu

Na pozornici portugalskog kluba u Amsterdamu 22. decembra nasli su se muzicari i pjevaci iz Italije, Portugala, Brazila (u ovom slucaju kao gosti Portugalaca), Srbije i Bosne i Hercegovine. Program je trajao preko tri sata. Za sve prisutne vrijedne clanice udruzenja i klubova besplatno su pripremile raznovrsna nacionalna jela. Zene porijeklom iz Bosne i Hercegovine ovoga puta odlicno su se predstavile baklavom i pitama.

U muzickom dijelu programa Bosnu i Hercegovinu predstavljao je troclani orkestar pod imenom DAS interpretirajuci sevdalinke. Trio cine gitaristi Senad Smajic i Amir Softic te bubnjar Danijel Culic. Uz njihovo specifcno izvodjenje sevdalinke ponesena publika igrala je dugo. U jednom trenutku zasvirali su zajedno sa harmonikasem Brankom Mirkovicem koji je predstavljao Srbiju. Publika je njihov zajednicki nastup toplo pozdravila. Trio DAS na okupu je skoro tri godine. Nastupali su uglavnom u Berlinu i jos nekim gradovima Njemacke. Zelja im je, kako nam je rekao bubnjar Culic, da pronadju prostor u Amsterdamu kako bi malo cesce mogli vjezbati te da ubuduce vise nastupaju pred nasom rajom u Holandiji.

U AMSTERDAMU ZELE NOVI KLUB

Od kraja prosle godine grupa od dvadesetak entuzijastacini napore i pokusava da formira novo udruzenje u Amsterdamu jer je staro ostalo bez materijalne potpore od strane gradskih vlasti vec vise od godinu dana. Medju inicijatorima ima i desetak zena, sto je izvjestan kuriozitet ako se ima u vidu da su se one ranije tek sporadicno oglasavale po pitanju mnogih aktivnosti. Za sada je sigurno da je staro rukovodstvo bosansko-hercegovackog kluba na celu sa Fadilom Camicem "iscrpilo ideje" koje su donosile novac vise od decenije, pa je vrijeme da se pojave drugi, kao i nove forme okupljanja. To je receno i od strane nadleznih organa u Amsterdamu. Inicijativu da se formira novo udruzenje do sada je svojim potpisima podrzalo preko sezdeset pojedinaca. Da bi se doslo u obzir za finansiranje iz opstinskog budzeta potrebno je sakupiti potpise najmanje sto pojedinaca, a potom i registrovati novo udruzenje. Do tog vremena tridesetak antuzijasta (medju njima najvise sahista - clanova sahovske

sekcije, jos uvijek formalno postojećeg bih kluba) i dalje redovno nastupa na takmicenjima i okuplja se u iznajmljenim prostorijama u zapadnom Amsterdamu. Do novog formiranja udruženja, ako do toga uopste dodje, morace se sami snalaziti oko placanja kirije i energije. To ce ciniti (kao sto su i do sada) sredstvima od clanarine, ali to je nedovoljno, isticu i sami. U svakom slucaju vlasti u Amsterdamu su stavile tacku na finansiranje bosansko-hercegovackog kluba nakon detaljnog uvida u poslovanje u proslim godinama.

M. Midzic

HUMANITARNI RAD

TURSKI STUDENTI IZ HOLANDIJE DIJELE KURBANE PO BOSNI

Trojice studenata turskog prijekla Sadik Deger, Kursat Duru i Fatih (dvojica rodjeni u Holandiji i jedan u Turskoj) vodjeni plemenitom idejom pomoci razlicitim kategorijama ugrozenih osoba u BiH za vrijeme Kurban Bajrama su uz saradnju g. Elvedina Kodzage, clana uprave Platforme BiH, obavili jedinstvenu humanitarnu misiju.

Ova trojica mladica su prethodno preko interneta trazili kontakt sa Bosancima u namjeri dobijanja savjeta za najbolju realizaciju njihovog plana podjele kurbana siromasnima za Kurban-Bajram.

Gospodin Kodzaga je nakon stupanja u kontakt sa njima i poznanstva pruzio svu potrebnu pomoc u planiranju puta i raspodjeli pomoci u BiH. Neophodna novcana sredstva su mladi studenti prikupili u krugu svojih imucnih porodica u Holandiji. Treba pomenuti da je i direktor firme Trekwerk, u kojoj radi Kodzaga, g. Serwet Salbacak takodjer pomogao akciju sa 150 eura, kao i nas zemljak iz Edin Dizdar, vlasnik firme Edex iz Den Boshha sa 135 eura, namijenjenih pomoci udruzenju RUHAMA u Zenici. Troskove puta i smjestaja u Sarajevu, snosili su zajednicki.

Cetvorica plemenitih je nakon obavljenih priprema krenula na put i u Bosni su proveli prva tri Bajramska dana od 20. do 22. decembra. Za to vrijeme posjetili su nekoliko ustanova i obradovali poklonima vise stotina djece, mladih, starijih i iznemoglih.

Nakon obavljenog Bajram-namaza u Begovoj dzamiji i susreta sa vjerskim i drzavnim licnostima BiH krenuli su u podjelu upravo pripremljenih kurbana.

Bajram-namaz u Begovoj dzamiji i susret sa najvisim vjerskim licem BiH

Od 18 kurbana, koliko je bilo pripremljeno, izvršena je sljedeća podjela:

4 kurbana za sticenike udruženja RUHAMA u Zenicu
12 kurbana za mjestane sela Medzedza i
2 kurbana za udruženje Zene zrtve rata.

Zavodu za zaštitu djece i omladine u Pazaricu, u skladu sa njihovom željom, kupljeno je i donirano 30 pari zimske obuće i 120 kg južnog voca.

Udruženje RUHAMA ima oko 3.000 socijalnih sticenika, kako starih i iznemoglih osoba tako i lica koji su bez ikakvih primanja, a od tih 3.000 čak je 650 lica koji su tesko bolesni i vezani za postelju.

Na kraju posjete udruženju RUHAMA, pored kurbana, donirano je i 100.00 eura za troskove prevoza bolesnika na dijalizu.

Kursat Duru i Elvedin Kodzaga u Udruzenju RUHAMA u Zenici pred polazak za Pazarice

Odnosen je kurban i jednoj porodici u Zenici gdje je zena vezana za postelju vec 9 godina, ima dvije kcerkice a muz joj je poginuo u odbrani Bosne i Hercegovine. Naravno, kako Elvedin naglasava, sve ovo tesko pogadja covjeka koji je nemocan da pomogne mnogima kojima je pomoc zaista potrebna.

Zavod za zaštitu djece i omladine u Pazariću najstarija je ovakva ustanova u Bosni i Hercegovini. Zavod zbrinjava mentalno hendikepiranu djecu svih uzrasta, a ima oko 357 sticenika koji su mentalno retardirani i svaka pomoc im je dobro dosla.

Pomoc je predana komisiji koje je zaduzena za prijem donacija. Nakon razgovora sa direktoricom gospodjom Nedretom Fejzic i urucenja zahvalnice za donaciju ekipa se vratila u Sarajevo.

Za pomoc mjestanima sela Medzedza kod Visegrada preporuka je stigla od gospodje Bakire Hasecic, predsjednice Udruzenja zena zratava rata. U to selo, koje se nalazi u manjem entitetu, vratilo se oko 300 bosnjackih porodica koje zive bez ikakve pomoci, kako od jednog tako i od drugog entiteta, a o drzavi BiH da i ne govorimo.

Uručenje Zahvalnice Zavoda u Pazaricu mladim humanistima

Sljedećeg dana je obavljena posjeta selu Medjedja i Gorazdu, putujući preko snježne Romanije. Novčana pomoć je data Udruženju građana za pomoć mentalno retardiranim osobama Bosansko-Podrinjskog Kantona Gorazde, koja je sakupljena u saradnji sa udruženjem Selam Network iz Den Haga (čija je predsjednica g. Fatma Aktas), te našim dzematima Bosnjak iz Arnhema i Behar iz Den Bosh. Obavljena je posjeta i jednoj porodici sa 4 kcerke, koja bez ikakvih primanja živi u rusevnoj baraci i uručeno 100 KM.

Ocarani ljepotom Bosne, Sarajeva i Mostara, kojeg su obišli na kraju posjete, Kursat kaže: "Elvedine, ja sam već pola Bosanac, želim da otvorim firmu u Bosni, kako to da uradim?" Fatih dodaje: "Ja hoću ovdje da kupim vikendicu", itd.

Veliki broj snimaka napravljen za vrijeme posjete biće stavljen na DVD i već se prave planovi za sličnu ali znatno brojniju misiju za sljedeću godinu.

Poruka predsjednice SSDBiH gospodje Senade Softić

Kad budu sljedeći izbori u BiH, prije nego što glasate (građani BiH u BiH) upitajte političare **koliko djece su oni spasili i šta im znači jedan "ljudski život" u BiH!**

From: **Senada Softic** <senada@vits.com.au>
Date: 21 jan. 2008 22:43
Subject: Pomozimo djeci Bosne i Hercegovine

Postovani prijatelji u dijaspori i domovini BiH,

Prije dvije sedmice oprostili smo se od male Lune, djevojčice čiji nas je osmjeh sve zacarao, djevojčice koja je imala tako jaku volju da živi i da i dalje krasi ovaj svijet svojim osmijehom. Nažalost, bez obzira koliko god smo se svi borili da spasimo malu Lunu, nismo uspjeli, malo srce nase Lune je prestalo da kuca, a nasa srca su osjetila tugu i bol kao da smo je svi poznavali.

Sigurna sam da nema ništa teže nego vidjeti bolesno dijete, osjetiti njegovu bol a biti nemocan da ga uklonite, a još teže vidjeti/cuti/citati o dženazi/sahrani/ukopu bilo kojeg djeteta.

Nezamislivo je da postoje zemlje na ovom svijetu u kojima djeca jednostavno umiru jer roditelji nemaju novca da ih spase.

U Bosni i Hercegovini nasa djecu umiru!

Umiru jer u nasoj zemlji bez novca nema pravo ni na život! To je jedna grozna i bolna istina i vrijeme je da se otvoreno kaže da BiH sjedi i gleda kako djeca umiru jer nemaju novca za liječenje! Nasa zemlja ima medicinske stručnjake, specijaliste, aparate za kemoterapije, operativne sale, lijekove... ali sve je to na bazi "prvo plati" pa se liječi!

Merima Mujkic nema vremena da čeka "bolja vremena" u BiH, vrijeme u kome će život jednog djeteta ili građanina biti vrijedan pažnje i zalaganja. Zato vas pozivam da se **opet i ovaj put** odazovete na poziv za **POMOC**. Pomozite da spasimo život djevojčice Merime Mujkic, ne dozvolite da ova dvanaestogodišnja djevojčica napusti ovaj svijet zato što njeni roditelji nisu imali novca da je spase. Merima Mujkic ima nas, građane Bosne i Hercegovine sirom svijeta koji mogu da joj pruže sansu za život.

Podatke o Merimi Mujkic možete naći na web stranici

<http://www.kalesija.com/otvori.php?link=content&id=18>

Na ovoj web stranici imate opširne informacije o Merimi Mujkic, kopije nalaza, kontakt detalje, opis situacije, podatke gdje se uplate mogu izvršiti itd.

Pozivamo sve zajednice/udruženja/klubove/organizacije da se angažuju i da svi zajedno pomognemo Merimi Mujkic, **a već sutra opet ćemo tražiti i moliti** sve nas da pomognemo sljedeće dijete, pa onda treće, četvrto, peto, šesto itd. sve dok možemo i sve dok bude potrebno. Neka svaka osoba donira dva ili tri eura, dovoljno će biti da danas spasimo Merimu a sutra ono treće dijete, pa prekosutra četvrto itd....

A kad budu sljedeći izbori u BiH, prije nego što glasate (građani BiH u BiH) upitajte političare koliko djece su oni spasili i šta im znači jedan "ljudski život" u BiH!

S postovanjem
Senada Softic-Telalovic
Predsjednica SSD BiH

HUMANITARNI PROJEKAT ZA SREBRENICU "POMOZIMO SREBRENICI - POMOZIMO SEBI "

Agencija K.I.A iz Brede startala je sa unikatnim humanitarnim projektom za Srebrenicu pod nazivom " POMOZIMO SREBRENICI - POMOZIMO SEBI". Projekat je unikatna i kompleksna. Naime u junu 2008. ce krenuti 2-3 biciklista iz Holandije (najvjerojatnije iz Den Haag-a) put Srebrenice. Njihov predjeni put ce se sponzorirati od strane privatnih lica, udruzenja, firmi... kako bosansko-hercegovackih tako i holandskih.

" Ja nikada nisam bila u Srebrenici ali me bole njene rane. Peku me suze majki i djece, u snove mi dalaze slike iskopanih grobnica, krik bola i nemoci u ocima zena u momentima dok su ih razdvajali od njihovih najmilijih. Nisam poznavala nikog iz Srebrenice ali sam plakala za zrtvama kao sto sam plakala i za svojim rahmetli bratom, takodje Sehidom.

O Srebrenici je mnogo receno, pisano, prikazano. Sve je vec receno - kazu... Ali ipak, ostalo je toliko toga ne dorecenog, ne ispricanog i misticnog. Zelim na ovaj nacin da dam svoj skromni doprinos u pomoci Srebrenice ali i da pomognem samoj sebi. Da bar malo ublazim ovaj bol u sebi, ovu ljutnju i da svoju nekadasnju nemoc i nijemo posmatranje pretvorim u stvarnost i zbilju. Pomoci Srebrenici na bilo koji nacin je, u stvari, pomoci i sebi, svojoj savjesti i covjecnosti. Pomoci svojoj drzavi Bosni i Hercegovini. Nosioc projekta je agencija K.I.A uz saradnju sa Ambasadom Bosne i Hercegovine u Kraljevini Nizozemskoj, Platformom BiH, BH Biznis klubom, udruzenjem " Mladi BiH" , udruzenjem "Stari most" , Udruzenjem "Bosnjak". Projekat ce biti prosiren i realizovan i u Njemackoj i Sloveniji a, najvjerojatnije, i u Austriji i Hrvatskoj. Znaci u onim zemljama kroz koje biciklisti moraju proci na svome putu za Srebrenicu.

U martu ce se zvanicno startati sa projektom i bice pustena i web strana sa svim informacijama. Imena svih sponzora i sponzorirani iznosi ce biti objavljeni na web-strani.

Jedan dio novca ce biti rasporedjen na onu djelatnost koju u Opstini Srebrenica odrede kao najprioritetniju a 30% prikupljenog novca ce se iskoristiti za Mikro kredite.

U ovom projektu mogu ucestvovati SVI, bez obzira na drzavnost, vjeroispovjest, boju koze i naciju. Bez obzira u kojoj drzavi zive. Ucestvujmo svi u njemu i propagirajmo ga kod nasih prijatelja, poznanika, radnih kolega, opstina... Krenimo zajednickim snagama u realizaciju projekta i na taj nacin zahvalimo se onima koji ce dati najvise od sebe: BICIKLISTIMA, ciji put ce se pratiti on-line i putem medija.

Trazimo sponzore i budimo sami sponzori. Oni koji zele mogu vec da krenu sa sponzoriranjem... Svaka uplata je dobro dosla bez obzira o kolikoj sumi se radi. Uplate mozete izvrstiti na ziro-racun : 10 89 63 144 , Rabobank, na ime STICHTING K.I.A, Muiderslotstraat 153, 4834 KN Breda, (Nederland - za one iz vana). Sve sugestije, ideje i zelju za pomoc pri realizaciji projekta mozete poslati na e-mail: naidakia@hotmail.com"

Naida Ribic
agencija " K.I.A"
vodja projekta

K U L T U R A

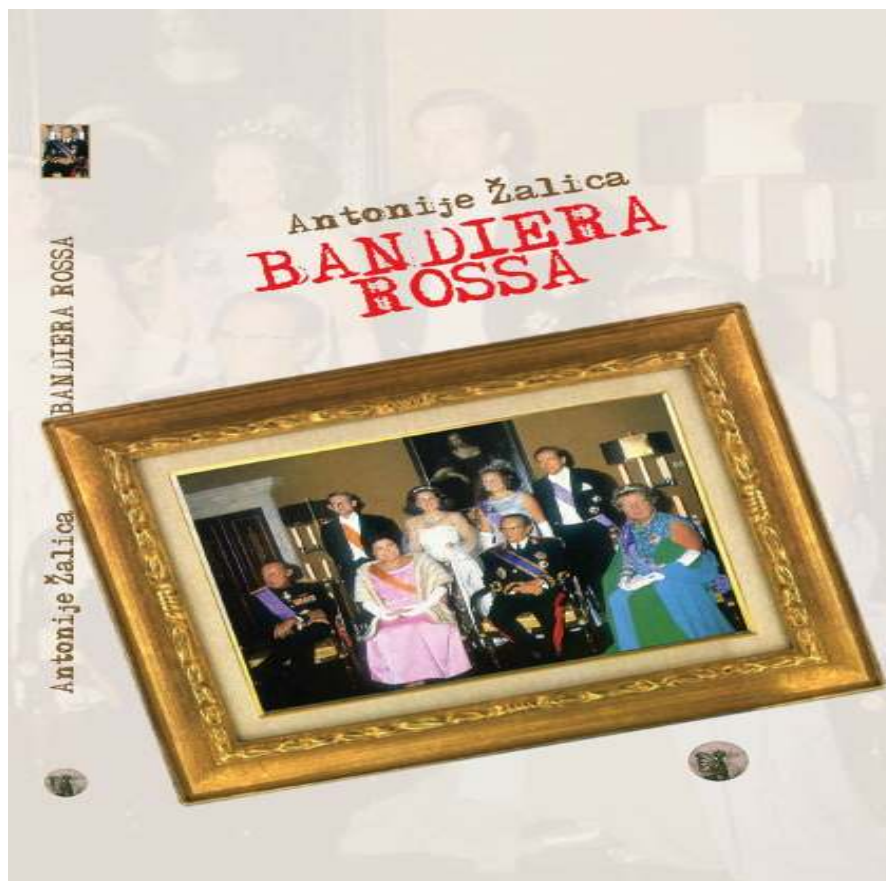
OMER I MIRA

(iz zbirke Bandiera Rossa)

Antonije Žalica, publicista procitao je na svecanosti obiljezavanja Dana ZAVNOBiH-a u Oud-Beijerlandu odlomak iz price Omer i Mira iz svoje nedavno objavljene knjige Bandiera Rossa.

Knjigu **Antonija Zalice Bandiera Rossa** izdala je izdavacka kuca „**Bosanska Rijec**”, cijem je uredniku **Simi Esicu** u decembru prosle godine dodijeljena godisnja nagrada Udruzenje izdavaca i knjizara BiH "**Najbolji urednik 2007**".

Knjiga se moze poruciti preko web stranice: www.bosanska-rijec.com

Naslovna strana knjige Antonija Nine Zalice Bandiera Rossa

Omera i Miru upoznao sam preko moje majke koja je tek bila stigla u Holandiju. Rekla mi je da je bila u nekoj crkvi gdje su bake i dede iz neke hrišćanske organizacije za brigu o izbjeglicama organizovale uporedno čitanje iz različitih svetih knjiga. Mira je čitala ponešto iz starog i novog zavjeta, Omer pokoji suru iz kurana. Čitalo se uporedno na jeziku koji su nizozemci tada još uvijek nazivali "joegoslavisch" i, naravno, na nizozemskom. Kasnije je mi je Mira rekla da ona ipak vjeruje da "mora biti nešto" a Omer je ostao pri svom starom vjerovanju da "vjeruje jedino u dobrotu u ljudima". Omer je bio stari prijatelj moga oca, vodio je jedan pozorišni festival u provinciji i moj otac je svake godine dolazio tamo na nedjelju – dvije. Omer se sa lijepom tek u osmijehu blago prikrivenom radošću prisjećao njihovih davnih meza i rakija. Omer i Mira dobili su kućicu u sjevernom dijelu Amsterdama, i kako sleduje osobama starijim od šezdesetipet imali su prizemni smještaj što u Holandiji uvijek podrazumijeva i mali vrt iza kuće ili kako to oni jednostavno nazivaju "achtertuin". Mira je posadila lijepo cvijeće, trava je uvijek bila brižno podšišana, Omer je napravio mali roštilj od cigle i nadgradio malu tendu, zaštitu od vječitih nizozemskih kiša. Bilo je vrlo prijatno u tom njihovom vrtiću, pravoj maloj amsterdamskoj "bašči", ponekad bih navratio biciklom, Omer je uvijek imao nešto "ljuto" pri ruci mada smo mi ostali već odavno izgubili tu naviku kupovanja i konzumiranja žestokih pića, naprosto zato što se nije moglo kupiti u samoposlugama, pa smo se lako i brzo "prešaltali" na ovdje uobičajeno pivo ili vino. Ali Omer se nije htio odreći starih navika, redovno je odlazio u "liquer shop" i nabavljao najsljednije zamjene našoj lozi, vinjaku ili šljivu. Uvijek bi našao nešto da se baci na roštilj i polako bi to okretao na toploti žara, uživajući možda više u mirisima drvenog uglja i sagorenog mesa nego u jelu samom. U stvari, najvažnije je bilo piće koje je polagano ispijao i dok pravi roštilj i dok polagano mezi. Sve je činio polako i nekako smišljeno; jedan čevapčić bi se stavljao na tanjir, druga pljeskavica pripremala bi se za roštilj, raznjiji bi se još jednom okretali, raspuhivao bi se žar, prinosila salata, kruh, kada bi čašica bila prazna ponovo bi se punila, gotovo kap po kap. Taj spori gotovo ritualno "bosanski" ritam bio je obilježje cjelokupnoga Omerovog bića, tako se i kretao, tako je i govorio, umjereno i razložno pridajući svakoj pojedinoj riječi njeno puno značenje, zvuk i težinu. Iako je bio Bošnjak, što će reći i musliman, uvijek me je asociirao na bosanskog bratra franjevca, u stvari, svi "pravi" bosanci pa ma koje vjere bili uvijek imaju nešto blago-franjevačko u sebi, možda baš zato što su naši franjevci bili i ostali neka vrsta gotovo arhetipske slike bosanstva, ako što takvo još može da postoji? Omer bi spustio naočare na nos i počeo bi pripovjedati, dugo i ustrajno ali nikada nezanimljivo ili dosadno. Iako je imao sve uslove da bude nesrećan čovjek, da izgubi volju za život i vjeru u ljude, ipak je svaka njegova riječ zračila nekom čudnom patinastom nadom, nekom gotovo nerazumljivom ljubavlju za život i ljude. Mira je bila drugačije prirode, nemirna, težak nikotinski ovisnik, možda već prerano ogrubljela lica, činilo se da je oštrinom u gestama i govoru tek pokušavala da prikrije svoju, moglo bi se pomisliti, pretjeranu i bolnu sentimentalnost. Mira i Omer živjeli su tih i usklađen život, nikada nisam čuo a ne bih ih mogao ni zamisliti da se, recimo, svađaju ili prepiru. Cijenili su i otvoreno podržavali jedno drugo. Iako su se prilagođavali holandskoj sredini, sticali nove prijatelje, održavali stara i pravili nova poznanstva. Uprkos svojoj nešto poodmakloj životnoj dobi već prvih dana nabavili su bicikle i često sam ih vidjao kako se natovareni kesama vraćaju sa pijace vozeći jedno podred drugog po lijepo uređenoj i označenoj biciklističkoj stazi između Buikslotermeera i njihove četvrti koja se zvala Florabuurt, ili Cvijetna četvrt.

Odlomak iz price o Omeru i Miri

Mira je bila "dijete sa Kozare". Nakon napada Njemaca na staru Jugoslaviju i proglašenja ustanka planina Kozara u sjevero-zapadnoj Bosni postala je veoma jako uporište partizanskog pokreta. Nacisti i ustaše pokrenuli su 1943 snažnu ofanzivu protiv pobunjenika, planina je bila opkoljena i prečešljana, stotine partizana i lokalnih civila okrutno je pobijeno – siročad koja je preostala nakon pokolja nazivana su "djecom sa Kozare". Mira se sjeća tek jedne mutne slike: kako je gazila preko pobijenih, "bili su nekako mekani, nespretni pri hodu." Sjeća se i sata na ruci jednog mrtvacu kako se bljeska na jutranjem suncu. Kasnije su ih poveli u neki dječiji logor, trebalo je da krenu dalje za Jasenovac, logor smrti. Ali, kako kaže Mira, spasile su ih časne sestre, došle su i razdjelile ih po porodicama. Miru je usvojila jedna katolička obitelj iz Slavonije, iako je bila prljava i vašljiva, spasile su je njene lijepe zelene oči koje su zračile sa prljavog, od strave okamenjenog dječijeg lica i žena je izabrala baš nju. I to baš zbog tih očiju, govorila joj je kasnije ta dobra žena.

Mira će pričati kako su tih nekoliko ratnih i poratnih godina u Slavoniji bile najljepše godine njenog života a ti ljudi jedina prava obitelj koje se sjeća. Svoju pravu porodicu oca, majku i stariju sestru nije zapamtila ni po liku. Bila je još suviše mala. Za oca je saznala da je ubijen na Kozari, ali ostaci nikada nisu pronađeni; šuma, paprat i lišajevi ostadoše mu jedina grobnica. Brata je usvojila jedna druga obitelj u selu pored, ali njega su tukli i morao je ropski da radi. Za majku i sestru čula je da su deportovane negdje u Njemačku, na prisilni rad. Skoro pola vijeka kasnije, kada je i Mira preživjela svoju krvavu balkansku porciju, kao izbjeglica iz Bosne u Nizozemskoj saznaće da su njena majka i sestra radile u jednoj fabrici ribljih konzervi negdje na obali nedaleko od Hamburga, da su obje stradale u savezničkom bombardovanju 1944 i da su tamo i sahranjene. Tek nekoliko sati vožnje od novoga Mirinog boravišta. Mira mi sve to priča dok sa Omerom strpljivo slaže namirnice u paket kakav svaki mjesec šalju udovici svoga sina i unucima u Novom Sadu i to baš u vrijeme dok saveznički avioni, ovaj put pod zvučnim imenom NATO-a, udaraju po Miloševićevoj kvazi-Jugoslaviji. Snaha, Seka, izbjegla je kod rodbine u Srbiju kada je puklo u Bosni, sin Mirsad prijavio se u bosansku vojsku, zet Vjeko, muž njihove kćeri obukao je uniformu Hrvatskog Vijeća Odbrane. Nakon nekih pola godine, kada je već odavno bilo jasno da će rat biti dug, krvav i nepravedan, Mira je sa kćerkom i unucima preko Hrvatske izbjegla u Holandiju. Omer je ostao sa sinom i zetom u njihovom stanu. Lakše je bilo preživjeti zajedno, Omer je spavao u svojoj sobi, Vjeko i Mirsad djelili su drugu sobu, vraćali bi se sa dužnosti predvečer i na isti ofinger jednu pored druge vješali bi maskirne uniforme - jedan onu sa crveno-bijelom šahovnicom, drugi svoju sa zlatnim ljiljanima na plavome štitu. A onda je jednog jutra tek tako iznebuha zaratilo između varljivih saveznika, zapucalo je sa svih strana. Bugojno nije veliki grad, sve je nekako blizu; jedni su držali poštu, drugi policijsku stanicu, jedni su bili u domu kulture drugi u prodavnici preko puta. To u stvari i nije bio neki rat (jer rat ima već neke zakonitosti i pravila) već opšta gungula u kojoj se gledalo ko će koga prije, ili spengati ili likvidirati. Svuda je pucalo u totalnoj zbrci i metežu, malte ne ljudi koji su zajedno pili kafu grabili su oružje i bacali se u suprostavljene zaklone. To je trajalo cijeli dan, bosanska armija je nekako preuzela kontrolu nad središtem mjesta dok su se Hrvati povukli u okolinu grada i počeli tući minobacačima. Mirsad je negdje predveče utrčao kod Omera u sobu, bio je užurban sa kalašnjikovim u ruci. Uzeo je par stvari iz stana, nekoliko konzervi i svijeća, nije stigao pojesti ni zalogaj kuhane riže koju je nekako

zgotovio Omer. Onda je rekao Omeru da ide obići neku rodbinu svoje žene, "lojalni" Srbi, oni koji nisu željeli otići na Karadžićevu stranu i koji su ostali u mjestu u ovom momentu mogli su biti bilo čija meta, laka i nezastičena. Izaći iz kuće sigurno nisu mogli, možda nisu imali ni hrane. Mirsad je istrčao van kroz zvuke kratkih, već prorjeđenih, rafala i tamo ga je pred zgradom u kojoj su živjeli rođaci njegove supruge usmrtila granata. Njegov najbolji prijatelj, takođe vojnik Armije BiH, saopštio je strašnu vijest Omeru. Omer je stajao bez riječi tek nekoliko minuta, užasna bol prostrijelila mu je kroz mozak i srce, neka ogromna težina naslonila mu se na grudi i nije mu dala da diše. Izgubio sam sina, ali pomislio sam da još imam kćer i da ona ne mora postati udovica. Odmah sam pitao šta je sa Vjekom, Ismet, najbolji drug mog sina, rekao mi je da misli da je zarobljen, ali da nije siguran. "Moramo ga naći" rekao sam Ismetu, "hoćeš li sa mnom?" pitao sam ga, a on je rekao: "Hoću čika Omere" nekim ispucalim, promuklim, glasom. Krenuli smo u noć, još se pripucavalo kroz tminu, pratili smo tanka svijetla uljanica, obilazili neka privremena komandna mjesta, straže, dvaput nas umalo nisu ubili; jednom smo naišli sa "krive" strane na bosansku patrolu, znaš kako je - prvo se pucalo a onda pitalo, a drugi put naletjeli smo na zaostalu grupu Hrvata. Čudo nas je spaslo. Malo po malo i trag nas je naveo na nekakvu osnovnu školu gdje su držali neke zarobljenike. I stvarno - bio je tamo. Ismet se dugo pičkarao sa komadirom koji je vikao "pa znaš li ti da je ovo rat Ibrahimbegoviću, jebo ga? Kako da ti ga dam? Da on sutra nekoga ubije pa da i meni i tebi ode glava, je si li ti normalan, pizda mu materina?" Na kraju, popustio je preda mnom, morao je, znao je da sam izubio sina, a i znali su se on i Ismet, iz firme ili tako nekako. Rekao je "daću vam ga al' da ti potpišeš Ibrahimbegoviću i da mi glavom za njega garantuješ i sutra da ga predate nazad, jel' jasno!" Dovedi su Vjeku, sav se tresao dok me je grlio. "Hajdemo brže, da se ne predomisle." došapnuo mi je Ismet. Došli smo kući. Vjeko je tražio sliku svoje djece, plakao je i ljubio je, pritiskao je uz grudi i tresao se. Sutradan smo ga morali predati, na stadion Iskre, dao sam mu ćebe i nešto hrane što sam imao. Znaš, iz one škole malo je ko živ izašao. Kad sam se vratio kući sjeo sam u kuhinju i prvi put zaplakao za sinom.

Govorio mi je Omer okrećući ćevap na roštilju, povukao je kratak gutljaj vinjaka. Čutao sam, tu se ništa nije moglo reći. Onda mi Omer pričao o ljepšim stvarima, kako je bio mlad učitelj, službovao po selima. Kako je stigao u Bugojno i postao direktor Doma kulture. Izgradio je novu, modernu zgradu, organizovao međunarodni festival lutkarskih pozorišta i međunarodni šahovski turnir prve kategorije, svi su tu dolazili i Fišer, i Spaski, i Korčnoj, Karpov, Jan Timan, Kasparov pa svi naši velemajestori. Pričao je i o Titu koji je veoma volio doći u Bugojno u lov na medvjede. O Raduši, o upadu ustaških terorista koji su htjeli likvidirati Tita i podići hrvatsko pučanstvo na tobožnji ustanak, nije htio mnogo da priča. Tek je napomenuo da je to bila ludost, i da su mnogi založeni bez ikakvog smisla. "Puno je tu glava palo nizašta, poslali su ljude iz škola i fabrika pravo na obučene i dobro naoružane teroriste. Glupost." - rekao je i sa negodovanjem odmahnuo glavom. Pričao mi je i kako je upoznao Miru, imala je šesnaest godina i živjela je u Domu za siročad. Još jednom je izubila porodicu - Partija je donijela odluku sa se sva djeca sa Kozare moraju vratiti u Krajinu. Direktiva je izvršena bez pogovora i izuzetka, okrutno i odlučno. Djecu, već odavno priviklu na novi dom, posvojenju ponekad sa mnogo ljubavi, odvojili su od novih roditelja, braće i sestara i deportovali u siva i vlažna, vojnički kruto ustrojena komunistička sirotišta. Mira, krštena kao pravoslavno čeljade, spašena od je hrabrošću i odlučnošću katoličkih sestara koje i u najcrnja vremena nisu htjele da se odreknu zavjeta ljubavi, u novoj obitelji zavoljela je i kršćanski nauk i običaje, a potom ju je pod svoje uzela Komunistička partija i obrazovala je u spartanskom duhu marksističke dogme i vulgarnog materijalizma. Završila je trgovačku školu i zaposlila se u

jednoj velikoj prodavnici tekstila. Kasnije je postala referent za nabavke i išla je na modne revije u Beograd, Sarajevo i Zagreb. Danas živi u sjevernom predgrađu Amsterdama i jednom mjesečno odlazi na sesije "vluchtelingenwerk-a" u jednu reformističku crkvu gdje se čitaju odlomci Biblije, Kurana i drugih svetih knjiga na Arapskom, Bosanskom, Sanskritu i Holandskom.

Omer je šest mjeseci obilazio Vjeku koji je sa svim drugim zarobljenicima HVO bio zatočen na stadionu, donosio bi mu ponešto za jelo, cigarete, toplu odjeću i to svaki dan - bez izuzetka. Konačno je Vjeko bio oslobođen ili razmjenjen, otišao je za Hrvatsku i pridružio se svojoj ženi i djeci u Holandiji. Omer je ostao sam u Bugojnu. Sina Mirsada sahranila je vojska, na brzinu i "privremeno" kako se već sahranjivalo u ratu. Snaha je sa dvoje djece ostala sama u Vojvodini, kćer i zet, sa dvoje drugih unučadi izbjegli su do obala Sjevernog mora. I Mira je bila s njima, Omer je želio ostati, vjerovao je u vrijeme kada će se i Mira, a možda i svi drugi moći vratiti. "Pa zašto ste onda otišli?" - pitao sam Omera - "saću ti i to ispričati" započinjao je polagano Omer, dosipajući piće i nutkajući novi komadić meze sa roštilja - "Znaš onako, Bugojno ti i nije neko baš partizansko mjesto ali bilo ih je nešto, pa bilo je i jedno malo partizansko groblje. I jednom tako nas nešto đuturuma što je preostalo u Bugojnu, da se razumijemo svi smo bili Muslimani, ono malo Srba i Hrvata od stare raje moralo je da ode kojekuda, šta ćeš, tako ti je bilo to. Težak je taj rat bio, sjećam se jednom dovezli su neka tijela poginulih srpskih vojnika, znaš već i leševi su se razmjenjivali, ponekad čak i za žive. Pa su tu mrtvu djecu složili u neku garažu da čekaju za razmjenu. Vidio sam i to sine, strašno. Dugo su ostali nesahranjeni u toj garaži a onda su ih valjda ipak razmjenili za tijela naših. Ali pusti to, bio je kao jedan bife i tu smo se znali skupiti nešto nas starijih što nas je ostalo, nađe se nešto šljive, konjaka, bilo šta, pa popijemo po koju. Rat je bio već gotov ili se nešto još pregovaralo ali nije se više pucalo. I tako, jedno prijepodne, pijucka nekoliko nas kad eto ti jednoga i kaže da eno tamo bager prekopava partizansko groblje! I mi ti ti se pokupimo i odemo svi do tamo, nije daleko, kad stvarno - rova onaj bager, lomi kamen, sve te petougaonike sa urezanim petokrakama. Znaš li da se samo u Jugoslaviji sahranjivalo pod znakom petokrake, ne nije ni u Albaniji ni u Rusiji, samo kod nas! Pa se malo vratimo nazad, popijemo koju, pa opet malo gledamo, bager bruji, radi, ruje. Vratimo se opet u birtiju, a svi smo već pomalo cugnuli, hebi ga. U to jedan, mislim Šemso, kaže da ima kući, možda, jedan, tako, paket svijeća, ma onih najobičnijih znaš, parafinskih, bijelih. I odemo ti mi negdje predveće na groblje; bager je već bio otišao, ono kamenje ispreturano, ploče polomljene, kosti vire. I zapalimo pokoju svijeću na komad mermera kraj raskopanih grobova. Niti se kod nas muslimana pale svijeće, niti kod komunista, nije to bilo važno, ali nešto nam se svima stislo. I vratimo se mi na još po jednu, kad vidimo ide narod - svi nose svijeće, uljanice, šta ko već ima i pale u dno raskopanih grobova.

Sutradan zovu me u policiju na informativni razgovor. Kod načelnika, a znam ga dobro, prije rata bio je portir kod mene u Domu, sad je neka vlast, veličina. Pustio me je da čekam malo onda me pozvao u kalcelariju. Pa mi kaže: "Čuo sam da si ti bio jedan od kolovođa onog paljenja svijeća, a od tebe to nismo očekivali. Da se razumijemo, nismo mi to naredili, to rušenje, znaš, to su neki neodgovorni elementi samovoljno uradili, mi ćemo to već istražiti i krivci će odgovarati." Kaže mi on, čuj samoinicijativno a i bager su imali, a nije toga mnogo od rata ostalo, te tehnike, nije to mogao imati svako, i onda mi nastavi taj načelnik – "znaš li ti Omere da je to groblje bespravno podignuto na starom muslimanskom groblju, znaš li ti to, a?" A nije istina, baš smo i o tome u birtiji rasparavili, bio je s nama jedan Bajro, on je bio u

Komitetu nekada i kaže čovjek da je lično išao kod reisa i da je ovaj potpisao odobrenje. To groblje bilo je više od sto godina van upotrebe i kod muslimana to se pusti, znaš. Ali ovaj načelnik, a ja sam mu bio direktor prije, ma bolan bez škole sam ga zaposlio, opet na mene – a od tebe sam Omere to zadnjeg očekivao, znaš, mi hoćemo tamo podići šehitsko groblje. I tvoj sin je pao kao šehit."

Ja ga gledam i kažem mu: "Nije moj Mirsad poginuo kao šehid" – a ne zna onaj bolan ni šta, u stvari, šehid znači – "već da ti ja kažem, moj je sin poginuo braneći ovu zemlju isto kao i svi oni ljudi čije ste grobove jučer preorali!"

Kažem mu ja, sutra se spakujem i pravo za Holandiju.

— ooo —

DRVO ANE FRANK

"Nase kestenovo drvo je u punom cvatu, puno je lisca i mnogo ljepse nego prošle godine." (Ana Frank, 13. maj 1944.)

Sredinom mjeseca novembra 2007. godine holandski i skoro svi svjetski mediji (od Avaza do CNN-a) prenijeli su vijest da će drvo Ane Frank biti posjećeno.

Ko je Ana Frank mislim da ne bi trebalo posebno objasnjavati, no buduci da je ljudski rod, i čovjek kao takav, krhkog i kratkog pamćenja, možda nije zgoreg podsjetiti da je to bila petnaestogodišnja djevojčica jevrejskog porijekla koja se za vrijeme Drugog svjetskog rata skrivala na tavanu kuće (Het Achterhuis) koja se nalazila na adresi Prinsengracht 263 u Amsterdamu. Bilo je to vrijeme kada su Jevreje nacisti odvodili u koncentracione logore, tamo ih

tjerali da rade do iznemoglosti, a onda ih lagali kako idu na tusiranje, pa im umjesto vode pustali ciklon-b, hemijsku supstancu od koje bi Jevreji poplavili i pokocili se u roku od nekoliko minuta. Onda su ih tako ukocene, kao drva, bacali u velike nalozene pecnice. Dim koji se dizao iz dimnjaka tih pecnica bio je tako gust i mastan (pun ljudskog pepela) da su ga domacice, koje su zivjele u obliznjim naseljima, i sa najjacim sredstvom za ciscenje jedva mogle ukloniti sa prozora svojih kuca. Procjenjuje se da je na taj ili slican nacin u Drugom svjetskom ratu ubijeno preko pet miliona Jevreja. Jedna od tih zrtava bila je i petnaestogodisnja Ana Frank, djevojčica koja se od jula 1942. do avgusta 1944. skrivala na gore navedenoj adresi, sve dok nju i njenu porodicu nisu potkazali, uhapsili i odveli u koncentracioni logor. Iza Ane Frank ostao je dnevnik koji je ona vodila za vrijeme svog skrivanja. Kasnije je taj dnevnik stampan u formi knjige. Ta knjiga se zove Dnevnik Ane Frank i jedna je od najcitanijih i najprevodjenijih knjiga na svijetu. Simbol stradanja jevrejskog naroda u Drugom svjetskom ratu. Simbol stradanja svih nevinih i nemocnih uopste, u vremenima kada (fasistickim) koljacima udari pjena na usta.

Drvo Ane Frank je, zapravo, jedan kesten (*aesculus hippocastanum*) tezak tridesetak tona i star, kako strucnjaci tvrde, preko 150 godina. Drvo se nalazi u vrtu na koji gleda kuca u kojoj se sakrivala Ana Frank. Kesten je bio nijemi svjedok mnogo cemu, prezivio je puno toga, a u istoriju je usao zahvaljujuci Aninom dnevniku. Izlozena stalnoj opasnosti da je neko ne ugleda i prijavi policiji, djevojčica, naime, nije napustala svoje skroviste. Kroz prozor koji je gledao u vrt vidjela je tek komad neba i krosnju starog kestena. To je bilo sve sto je za dvije godine svog skrivanja mogla da vidi od vanjskog svijeta. U svom dnevniku zvala ga je "nas kesten" gdje se ono "nas" odnosilo na nju i djecaka po imenu Peter Van Pels (u dnevniku Van Daan) koji se zajedno sa njom sakrivao u istom skrovistu i u koga je potajno bila zaljubljena.

Prije nekoliko godina stablo starog kestena pocelo se susiti. Izdvojene su silne pare za sanaciju drveta (sanacija se izravno mogla pratiti na specijalnoj internet stranici), nazalost, zub vremena ucinio je svoje. Sadasnji vlasnik posjeda na kome se nalazi drvo Ane Frank (sama kuca je inace pretvorena u muzej koji godisnje privuce preko milion posjetilaca iz citavog svijeta) odlucio je da se drvo posjece. Na opstini je podnio zahtjev za sjecu drveta. Opstina je odobrila taj zahtjev. Protiv te odluke usprotivilo se Društvo za zastitu drveca (De

Bomenstichting) kao i Društvo ljubitelja drveta Ane Frank (De Stichting Support Anne Frank Tree) te stotine pojedinaca. Digla se velika medijska prasina oko svega toga. Razne komisije i nadrikomisije iznosile su svoja misljenja o stanju u kome se drvo nalazi. Jedni su predlagali da se drvo iznova pokuša stručno sanirati, drugi su dolazili sa idejom da se u zemljište oko stabla stave velike količine bijelog luka tvrđeci kako je to izvrstan lijek (antibiotik) za bolest koja je napala kesten, treći su bili za to da se stablo učvrsti specijalnom željeznom konstrukcijom kako bi se tako preduprijeđio njegov pad, a četvrti su na internet stranici e-Bay nudili na prodaju plodove kestena koji je iznenada dospio u centar pažnje a čija je cijena (ako je vjerovati Wikipediji) dosegla nevjerovatnih 7000 eura. Prema zadnjim vijestima sud je odbio žalbu Društva za zaštitu drveća i samim tim proglasio pravosnažnom opštinsku odluku o sjeći drveta. Kako stvari sada stoje samo je pitanje vremena kada će stopedesetgodinji kesten u koji je iz svog skrovista gledala Ana Frank biti posjećen. Ako, odnosno, kada do toga dođe, Holandjani već imaju spremljenu mladicu od istog drveta koju su ranije uzgojili i koju će posaditi na isto mjesto na kome sada stoji stari kesten.

Kada su 1991. godine snage tadašnje JNA i srpsko-crnogorske paravojne formacije granatirale Dubrovnik, Božidar Vučurević, kamiondžija, epski p(j)esnik i (tadašnji) gradonačelnik Trebinja, lakonski je uzvikivao: "Mi Srbi i Crnogorci izgrađićemo još ljepši i stariji Dubrovnik!" Tom recenicom na prostoru bivše Jugoslavije "simbolično" je započeta era kulturocida i urbicida. Na red su došli Ferhadija, Aladža, Vijećnica, Stari most ... Kad čovjek sumira sve ono što je u Bosni i Hercegovini u ratu srušeno skoro da ga obuzme bijes zbog toga što su Holandjani toliko zapeli da očuvaju jedno skoro suho drvo, pa makar to bilo i drvo Ane Frank. Jer, šta je, brate, jedno drvo naspram jedne vijećnice, jednog mosta? U skepticizmu i sarkazmu može se otići još dalje pa ustvrditi kako u Holandiji ionako nema sume iz koje se, malo-malo, ne nazire auto-put ili fabrika. U Bosni se sumom može hodati tri dana i tri noći a da se ne nađe ni na kakav put, a kamoli fabriku. Sad nam je, eto, nemilice i nekontrolisano sijeku, pogotovo oni iz Republike Srpske, pa šta je onda jedno drvo gore-dolje? No, takvom stavu dobrano nedostaje uvid u realnost, iz njega ne progovara ništa drugo do gorčina. To je ono: "Nek' komsiji crkne krava!" Realno, te stvari se ne daju porediti. Ne daju se porediti jer su maltene iste. Drvo Ane Frank je na izvjestan način i Stari most u Mostaru, i sarajevska vijećnica, i banjalučka Ferhadija, i focanska Aladža. Drvo Ane Frank je na izvjestan način i porušena džamija, i

porusena crkva, i porusena zgrada opstine (iz austro-ugarskih vremena) iz kasabe iz koje ja dolazim. Drvo Ane Frank je i porusena dzamija, i porusena crkva, i porusena zgrada opstine iz stotina kasaba sirom Bosne. Anu Frank su odveli fasisti, sve ovo pobrojano su takodje srusili fasisti, samo je godina u kalendaru bila druga - u tome je "kvaka".

Kao sto ce Holandjani zasaditi mladicu kestena na mjestu gdje je nekada raslo staro stablo Ane Frank tako ce i u Bosni (na istom mjestu gdje su nekad bili) iznici nova Ferhadija, nova Aladza, nova Vijecnica i stotine drugih unistenih objekata. Za "stariji" ne znam, za "ljepsi" sam siguran. I ne samo ljepsi, nego i veci. Duplo veci, Bozidare! Nova crkva u mojoj kasabi (napravljena na istom mjestu na kome je stajala stara) sada ima dva zvonika (prije rata imala je jedan), nova dzamija (takodje napravljena na istom mjestu na kome je prije rata stajala stara) sada ima tri "serefeta" (prije rata imala je jedno), kuce koje su bile prizemnice sada su na sprat, kuce koje su bile na sprat sada su dvospratnice ...

No, lako cemo za Holandjane. Kada dodje taj trenutak oni ce posjeci trulo stablo, izvaditi osuseno korjenje, dobro ocistiti i nadjubriti zemlju, pa posaditi mladicu. U Bosni je - i sa novim Starim mostom, i sa novom dzamijom i crkvom u mojoj kasabi - jos uvijek nesto trulo. Sjena onog Bozidara i slicnih njemu, nazalost, jos uvijek lebdi nad njom.

N. Mujcinovic

Bosanski stecak

GDJE SU NESTALI BOSANCI - BOSNJACI O KOJIMA JE PISAO KRLEZA

**Neka oprosti gospodja Europa,
ona nema spomenike kulture.
Pleme Inka u Americi ima spomenike,
Egipat ima prave spomenike kulture.
Neka oprosti gospodja Europa
samo Bosna ima spomenike.
Stecke.**

**Sta je stecak?
Olicenje gorstaka Bosanca!
Sta radi Bosanac na stecku?
Stoji uspravno! Digao glavu, digao ruku!
Ali nigdje, nigdje, nikad, niko nije pronasao stecak na kome Bosanac kleci ili moli.
Na kome je prikazan
Na kome je prikazan kao suzanj...**

Miroslav Krleza, 1960.

SAH

SAHOVSKI KLUB BIH IZ AMSTERDAMA

KUSTURE SVE POBJEDJUJU

Na sahovskom turniru u gradicu Volendam nedaleko od Amsterdama ucestvovali su i igraci Sahovskog kluba BiH iz Amsterdama. U grupi E takmicio se **dvanaestogodisnji Admir**

Kustura koji je osvojio **prvo mjesto u grupi**. Svih sedam partija ubjedljivo je dobio i zaslužio osvojiti vrijednu nagradu organizatora turnira. **Admirov otac Senad u grupi A bio je drugi**.

Otac i sin Zijad i Seid Becic u glavnoj grupi bili su шести i sedmi na rang-listi, što je značajna pozicija s obzirom da je u ovoj grupi bilo takmicara koji nastupaju na nivou Holandije. I Zijad i Seid su nagrađeni od strane organizatora. Volendamski turnir održan je u novembru 2007. godine uz učešće preko stotinu takmicara.

Nas sahovski klub u ove zimske dane nastavlja svoju takmicarsku sezonu na dva polja: ligi i kupu amsterdamske regije ("SGA"). Polovinom januara igrali su četvrto kolo lige protiv ekipe Oosten-Toren i izgubili sa 5 : 3. Tom prilikom nastupili su bez dva igrača tako da je to vjerovatno bio razlog što su izgubili od objektivno slabijeg protivnika. U kupu su pobijedili ekipu De Raadsheer sa 3,5 : 0,5. U prvom kolu pobijedili su Het Probleem 3 : 1. U trećem kolu igrače protiv Caissa koji je jedan od značajnijih klubova u regionu.

U dosadašnjim igrama u kupu i ligi takmicar Senad Kustura imao je šest pobjeda. Dvije je zabilježio u kupu, a četiri u ligi. Može se slobodno reći da je početak ove takmicarske sezone u znaku oca i sina Senada i Admira Kusture. Obojica igraju u odličnoj formi. To nam je u kratkem razgovoru istakao i kapiten ekipe BiH Zijad Becic prilikom naše posjete klubu u jedno nedjeljno popodne.

M. Midzic

Nasa Bosna je list građana BiH

U Nizozemskoj

Izlazi kvartalno

Glavni urednik: Dz.Kuric

Članovi redakcije:

M. Midzic

A. Fazlic

N. Mujcinovic

info@bihplatform.nl

www.bihplatform.nl

ziro racun **ABN.AMRO**

br. **41.19.38.363**

**BH KONZULARNI DANI SVAKE POSLJEDNJE SUBOTE U
MJESECU U AMBASADI BOSNE I HERCEGOVINE
U DEN HAGU**

**KONZULARNE USLUGE GRADJANIMA BiH U
NIZOZEMSKOJ PRUZACE SE I U 2008. GODINI
od 10 do 14.00 casova SVAKE POSLJEDNJE SUBOTE
U MJESECU, POCEV OD 26. JANUARA
U AMBASADI BIH U DEN HAGU
Bezuidenhoutseweg 223**

LINKOVI KROVNE I OSTALIH ORGANIZACIJA ZAJEDNICE BiH U HOLANDIJI

www.bihplatform.nl	Het Platform - Krovna organizacija zajednice udruzenja i gradjana BiH u Holandiji
www.nauk.nl	Naucno akademski umjetnicki klub BiH-NL "NAUK"
www.bihbc.nl	BH Biznis klub
www.mladi-bih.nl	Mladi BiH
www.bpn.ba	Bosnian Professional Network (organizacija u 7 zemalja svijeta)

PUTOVANJA I USLUGE

Sarajevo, 15.01.2008.

TURISTIČKE POSJETE PODZEMNOM KOMPLEKSU TUNELA

Fondacija započinje svakodnevne turističke posjete kompleksu podzemnih tunela iz Sarajeva. Autobus će polaziti u 9 sati ispred hotela Holiday Inn. Ova ponuda važi za sve zainteresovane, a autobus će ukrcavati posjetioce i ispred svih gradskih hotela u kojima gosti pokažu interes za posjetu.

Turistička tura će trajati 4 sata i uključivat će fotografisanje u podnožju Bosanske piramide Sunca, organizovanu posjetu podzemnim tunelima Ravne i, ako to vremenske prilike dozvoljavaju, posjetu kamenoj građevini u Vratnici.

Posjete će se odvijati svih sedam dana sedmično tokom zimske sezone od 15. januara do 12. aprila 2008. godine. Turistički vodiči, sa znanjem njemačkog i engleskog jezika, će biti sa posjetiocima od polaska iz Sarajeva.

Cijena aranžmana je 30 KM.